

Miljøtilladelse

Stårupvej 10, 6690 Gørding

4.8.2026

Teknik & Miljø
Esbjerg Kommune

ESBJERG KOMMUNE

Natur & Vandmiljø

Torvegade 74

6700 Esbjerg

Telefon: 7616 1616

E-mail: miljo@esbjergkommune.dk

Web: www.esbjergkommune.dk

Sag nr.: MIS-26/000803

Sagsansvarlig: PINI

Copyright: Alle kort og luftfoto: copyright DDO ®, ©COWI

Indholdsfortegnelse

INDLEDNING	4
TILLADELSE TIL AT ETABLERE OG DRIVE KVÆGPRODUKTION.....	5
EJENDOMS- OG BEDRIFTSOPLYSNINGER.....	5
FORUDSÆTNINGER OG VILKÅR.....	5
UDNYTTELSE OG BORTFALD	8
MEDDELELSESPLIGT	9
ØVRIGE FORHOLD	9
OFFENTLIGGØRELSE.....	9
KLAGEVEJLEDNING	9
MILJØTEKNISK BESKRIVELSE OG VURDERING	11
INDLEDNING	11
BESKRIVELSE AF HUSDYRBRUGET	11
Tidligere godkendelser	11
Samdrift med andre husdyrbrug	11
Husdyrbrugets beliggenhed	12
Driftsbygninger.....	13
Dyrehold, staldsystem og produktionsareal	13
Foder	15
Husdyrgødning	15
Ressourceforbrug	16
Affald	16
Spildevand/restvand.....	17
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF OMGIVELSERNE – LUGT, STØJ, MM.	17
Lugt	17
Støj og rystelser	18
Transport.....	19
Støv, fluer og skadedyr.....	20
Lys.....	21
Driftsforstyrrelser og uheld.....	21
HUSDYRBRUGETS PÅVIRKNINGER AF LANDSKAB OG NATUR	22
Landskab og kulturmiljø	22
Ammoniakupåvirkning af naturområder	22
BEDST TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)	26
HØRING	27
SAMLET VURDERING.....	27

Indledning

Hvad drejer sagen sig om?

Esbjerg Kommune har modtaget en ansøgning om en §16b miljøtilladelse. Husdyrbruget på Stårupvej 10, 6690 Gørding søger om at inddrage en eksisterende malkestald til produktionsareal.

Offentliggørelse

Forslaget til miljøtilladelse har været i offentlig høring minimum 14 dage. Kommunen har i forbindelse med høringen ikke modtaget bemærkninger til projektet.

Læsevejledning

Miljø skal i denne sammenhæng forstås som påvirkning af omboende og miljøet i bred forstand herunder landskab og natur med dens bestande af vilde planter og dyr.

Miljøtilladelsen er opdelt i 3 dele:

- Del 1: Kommunens afgørelse
Fastlægger de vilkår, der skal gælde for husdyrbruget. Vilkårene sikrer, at driften af husdyrbruget kan ske uden at påvirke miljøet væsentligt.
- Del 2: Kommunens vurdering og begrundelse for vilkår
Indeholder kommunens vurdering af ansøgningen og en begrundelse for de stillede vilkår.
- Del 3: Miljøteknisk redegørelse
Indeholder en miljøteknisk redegørelse, som er udarbejdet af ansøgers rådgiver. Redegørelsen beskriver mere detaljeret driften af husdyrbruget. Redegørelsen indeholder også en beskrivelse og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som driften af husdyrbruget giver anledning til.

Miljøredegørelsen er vedlagt som bilag 1.

Tilladelse til at etablere og drive kvægproduktion

Esbjerg Kommune har afgjort, at husdyrbruget på Stårupvej 10, 6690 Gørding kan inddrage malkestald til nyt produktionsareal.

Tilladelsen omfatter:

- En ændring af produktionsarealet fra 854 m² til 895 m²
- Tilladelse efter stipladsmodellen

Tilladelsen meddeles efter § 16b i husdyrbrugloven¹.

Der er nærmere redegjort for de vurderinger der ligger til grund for afgørelsen i den miljøtekniske redegørelse.

Ejendoms- og bedriftsoplysninger

Tilladelsen gives til husdyrbruget beliggende Stårupvej 10, 6690 Gørding, matrikel nr. 2a mfl., Stårup By, Gørding. Ejendomsnummeret er BFE 9689154. Bedriftens CVR nr. er 35325468. Husdyrbruget ejes og drives af Bjørn Lyngholm, Gørdingvej 87, 6690 Gørding.

Forudsætninger og vilkår

Esbjerg Kommune forudsætter, at husdyrbruget indrettes og drives som beskrevet i ansøgningen, skema nr. 256090. Tilladelsen meddeles på vilkår, der sikrer at husdyrbruget med det ansøgte ikke medfører væsentlig virkning på miljøet.

Tilladelsen meddeles på følgende vilkår:

Husdyrproduktion

1. Husdyrholdet skal være sammensat og staldindretningen udført som beskrevet nedenfor:

Stald-navn	Dyregruppe samt staldsystem	Produktionsareal m ²
Kostald	Fleksgruppe: Alle Kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	41
	Fleksgruppe: Alle Kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	857
	I alt	895

2. Husdyrbruget skal på tilsynsmyndighedens forlangende kunne fremvise dokumentation for produktionsarealet størrelse. Denne dokumentation kan bestå af tegninger over staldenes indretning med angivelse af mål for de enkelte områder med dyr.
3. Der skal senest en måned efter ibrugtagning af nyt produktionsareal indsendes målfaste tegninger af produktionsarealet. Med ibrugtagning menes at der er indsat dyr på produktionsarealet.

¹ Lovbekendtgørelse nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer.

Indretning og drift

4. Ændringer i ejerforhold, eller hvem der er ansvarlig for husdyrbruget, skal meddeles Esbjerg Kommune.
5. Husdyrbruget og dets omgivelser skal renholdes, så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Husdyrgødning

6. Arealet af gødningslagre og typen af husdyrgødning skal være som beskrevet nedenfor.

Gødningslager	Gødningstype	Tilladt areal
Gyllebeholder (GB 2) 1.500 m ³ (eksisisterende)	Ingen krav	392 m ²
Gyllebeholder (GB 1) 2.000 m ³ (eksisisterende)	Ingen krav	528 m ²

7. Overpumpning af gylle fra gyllebeholder til gyllevogn og lign skal foregå under opsyn, så spild undgås, og der tages størst muligt hensyn til omgivelserne.
8. Påfyldning af gyllevogne og lignende skal ske enten med gyllevogne som har påmonteret pumpe og returløb eller foregå på en plads med afløb til opsamlingsbeholder for flydende husdyrgødning. Pladsen skal rengøres for spild af flydende husdyrgødning umiddelbart efter, at perioden med daglig påfyldning af gylle er afsluttet. Pladsen skal mindst have tæthed og faldforhold svarende til kravene i Landbrugets Byggeblad nr. 103.11-2.

Ressourceforbrug

9. Tankning af diesel skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund således at spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.
10. Ved håndtering af brændstof, smøremidler og kemikalier må der ikke opstå spild med deraf følgende risiko for forurening af jord og grundvand.
11. Opbevaring af olier og kemikalier skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes forskrift for opbevaring af olie- og kemikalier.

Affald

12. Opbevaring af erhvervsaffald, herunder olie- og kemikalieaffald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes regulativ for erhvervsaffald.
13. Bortskaffelse af olie- og kemikalieaffald og øvrigt affald skal ske i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes til enhver tid gældende regulativer.

Lugt

14. Husdyrbrugets drift må ikke give anledning til lugtgener som af tilsynsmyndigheden vurderes at være væsentlige for området.

15. Der skal opretholdes en god staldhygiejne. Det skal bl.a. sikres, at gulve holdes tørre og at stalde og fodringsanlæg (foderbord, krybber og lignede) holdes rene.

Støj

16. Den eksterne støjbelastning fra husdyrbruget må i intet punkt- målt eller beregnet ved nærmeste nabobeboelse med tilhørende arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier.

	Tidsinterval	Grænseværdi	Midlingstid
Hverdage	Kl. 07.00-18.00	55 dB(A)	8 timer
Lørdage	Kl. 07.00-14.00	55 dB(A)	7 timer
Lørdage	Kl. 14.00-18.00	45 dB(A)	4 timer
Søn- og helligdage	Kl. 07.00-18.00	45 dB(A)	8 timer
Aften	Kl. 18.00-22.00	45 dB(A)	1 time
Nat	Kl. 22.00-07.00	40 dB(A)	½ time

De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd-niveauer i dB(A) målt eller beregnet i punkter 1,5 m over terræn. Reference-tiden er det mest støjbelastede tidsrum i perioden.

Støjvilkårene omfatter al støj fra husdyrbruget på ejendommens bygnings-parcel, det vil sige også støj fra andet end faste tekniske installationer.

17. Maksimalværdien af støjniveauet om natten (kl. 22.00 - 07.00) må ikke overstige 55 dB (A) i ethvert punkt på opholdsarealer ved boliger i det åbne land.
18. Hvis kommunen finder det nødvendigt, skal ejer for egen regning lade udføre støjmålinger og/eller -beregninger af støjen fra husdyrbruget for at dokumentere, at støjgrænserne i ovennævnte vilkår er overholdt. Hvis grænserne konstateres overholdt, kan der højst pålægges ejer at få foretaget én støj-måling og eller -beregning om året. Målingerne/beregningerne skal foretages på/for de mest støjbelastede områder udenfor husdyrbrugets grund og under de mest støjbelastede driftsforhold - eller efter anden aftale med kommunen." Målinger/beregninger skal foretages af et firma eller laboratorium, der er godkendt af Miljøstyrelsen til at udføre "Miljømåling - ekstern støj".

Støv

19. Driften af husdyrbruget må ikke medføre væsentlige støvgener udenfor ejendommens eget areal.

Skadedyr

20. Opbevaring af foder skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr (rotter mv.).
21. Der skal overalt på ejendommen udføres effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lys

22. For at undgå lysgener skal lyset slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen eller af dyrevelfærdsmæssige årsager.
23. Lyset i staldbygningerne skal i tidsrummet 22:00-06:00 slukkes eller sænkes til maksimalt 25 lux.

Uheld

24. Der skal forefindes en beredskabsplan, som kan fremvises på forlangende. Beredskabsplan skal fastlægge, hvornår og hvordan der skal reageres ved uheld, som kan medføre påvirkning af omgivelserne. Beredskabsplanen skal revideres årligt og skal kunne forevises ved miljøtilsyn på ejendommen. Planen skal være tilgængelig og synlig for ejendommens ansatte og andre, der arbejder på bedriften.

Beredskabsplanen skal som minimum indeholde:

- Procedurer, som beskriver relevante tiltag med henblik på "at stoppe uheldet" og begrænse udbredelsen.
- Oplysninger om hvilke eksterne/interne personer og myndigheder, der skal alarmes og hvordan.
- Kortbilag over bedriften med angivelse af miljøfarlige stoffer, afløbs- og drænsystemer og vandløb mm.
- En opgørelse over materiel der er tilgængeligt på husdyrbruget, eller som kan skaffes med kort varsel, der kan anvendes i forbindelse med afhjælpning, inddæmning og opsamling af spild/lækage, som kan medføre konsekvenser for det eksterne miljø.

Udnyttelse og bortfald

En tilladelse efter §16b bortfalder, hvis den ikke er udnyttet inden 6 år efter, at tilladelsen er meddelt. Hvis en del af tilladelsen ikke er udnyttet, bortfalder tilladelsen for denne del.

Med udnyttet menes, at det kan konstateres, at det projekt tilladelsen omfatter faktisk er gennemført.

Hvis en tilladelse efterfølgende ikke har været helt eller delvist udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år. Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 % af det tilladte eller godkendte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 % af det mulige indenfor rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav.

Meddelelsespligt

Kommunens tilladelse gælder for det konkrete projekt. Husdyrbruget må ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt på en måde der indebærer forøget forurening før udvidelsen eller ændringen er godkendt. Hvis der sker ændringer i grundlaget for kommunens vurdering, skal der indsendes en ny ansøgning til kommunen. Dette gælder for eksempel ændringer i forhold til størrelsen af produktionsarealet, ændringer i dyretypen eller ændringer af staldsystem. Esbjerg Kommune skal have lejlighed til at vurdere, hvorvidt udvidelsen/ændringen kræver en ny tilladelse eller om udvidelsen/ændringen kan ske indenfor rammerne af denne tilladelse.

Øvrige forhold

Afgørelsen omfatter alene forholdet til husdyrbrugloven. Øvrige relevante tilladelser og godkendelser skal indhentes særskilt.

Der er ikke taget stilling til udledningen af tag- og overfladevand fra eksisterende byggeri. Der kan hvis det viser sig nødvendigt pga. hydraulisk overbelastning af vandløbet, blive meddelt påbud om afhjælpende foranstaltninger.

Visse ændringer i eksisterende bygninger må ikke igangsættes, før der er givet en byggetilladelse fra Esbjerg Kommune. Det anbefales at kontakte Byggeri, Esbjerg Kommune for afklaring heraf. Når anlæg er færdigetablet, skal dette meddeles til BBR på mail: plan-bbr@esbjerg.dk.

Terrænregulering kan kræve landzonetilladelse og i nogle tilfælde også tilladelse efter anden lovgivning. For eksempel fastsætter vandløbsloven, at der ikke uden tilladelse må ændres på vandets naturlige afløb til anden ejendom eller hindre det naturlige afløb af vand fra højere liggende ejendomme. Kontakt Byggeri, Esbjerg Kommune inden du terrænregulerer, for at få en vurdering af hvilke tilladelser der evt. kræves.

Offentliggørelse

Afgørelsen annonceres den 4. august 2026 på Miljø- og Fødevareministeriets Digital MiljøAdministration (www.dma.mst.dk) og Esbjerg Kommunes hjemmeside (<https://www.esbjerg.dk/politik-og-demokrati/hoeringsportal>).

Klagevejledning

Afgørelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagefristen udløber den 1. september 2026.

Klageberettigede er ansøger, Miljøministeren, Styrelsen for Patientsikkerhed, enhver der har en individuel, væsentlig interesse i sagens udfald, samt foreninger og organisationer i det omfang de har klageret.

En klage skal indsendes via Klageportalen. Klageportalen kan findes via forsiden på www.naevneneshus.dk. Klageportalen ligger også på www.borger.dk og www.virk.dk.

Klagen sendes automatisk via Klageportalen til Esbjerg Kommune. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for Esbjerg Kommune i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet afviser din klage, hvis du sender den uden om klageportalen, medmindre du er blevet fritaget for brug af klageportalen. Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge klageportalen, skal du sende en begrundet ansøgning via mail til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Nævnet afgør herefter, om du kan fritages for at bruge klageportalen.

Når man klager opkræves der et gebyr. Gebyret er 900 kr. for borgere og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Gebyret betales med betalingskort i Klageportalen og tilbagebetales hvis:

- Klagesagen fører til, at den påklagede afgørelse ændres eller ophæves,
- Klageren får helt eller delvis medhold i klagen, eller
- Klagen afvises som følge af overskredet klagefrist, manglende klageberettigelse eller fordi klagen ikke er omfattet af Miljø- og Fødevareklagenævnets kompetence.

Afgørelsen kan desuden indbringes til prøvelse hos domstolene inden 6 måneder efter, at afgørelsen er meddelt.

Udnyttelse af tilladelsen

Ifølge husdyrbrugloven har en klage over miljøtilladelsen som udgangspunkt ikke opsættende virkning. Det betyder, at miljøtilladelsen kan udnyttes uanset eventuelle klager, men dette begrænser dog ikke Miljø- og Fødevareklagenævnets mulighed for at ændre eller ophæve Esbjerg Kommunes afgørelse. Det vil være Miljø- og Fødevareklagenævnet, som kan oplyse om hvorvidt en klage har opsættende virkning.

Miljøteknisk beskrivelse og vurdering

Indledning

Husdyrbruget på Stårupvej 10, 6690 Gørding søger om at inddrage en tidligere malkestald til produktionsareal. Husdyrbruget fungerer for nuværende som kviehotel for ejers primære mælkeproduktion, der er beliggende Gørdingvej 87.

Denne del af tilladelsen indeholder en nærmere beskrivelse af ansøgningen og en vurdering af de miljøpåvirkninger, som ansøgningen giver anledning til.

Vurderingerne er foretaget med udgangspunkt i de beskyttelsesniveauer og retningslinjer, der er i husdyrbrugloven og tilhørende bekendtgørelser og vejledning². Påvirkningen af omgivelserne er beskrevet og vurderet dels i forhold til gener for omkringboende (lugt, støj, støv, fluer m.v.), og dels i forhold til påvirkning af miljø, natur og landskab.

Beskrivelse af husdyrbruget

Husdyrbruget på Stårupvej 10, 6690 Gørding søger om at inddrage en tidligere malkestald til produktionsareal. Dermed øges produktionsarealet fra 854 m² til 895 m². Husdyrbruget fungerer for nuværende som kviehotel for ejers primære mælkeproduktion, der er beliggende Gørdingvej 87.

På vegne af ansøger har SAGRO I/S den 23.3.2026 indsendt ansøgning om miljøtilladelse via det it-baserede ansøgningssystem på www.husdyrgodkendelse.dk. Ansøgningsskema har nr. 256090 og er version 4.

Tidligere godkendelser

Husdyrbruget er ikke tidligere miljøgodkendt efter husdyrbrugloven.

Der er givet accept til skift i dyretype september 2019, hvor der er skiftet fra mælkeproduktion til kvieopdræt.

Samdrift med andre husdyrbrug

Af husdyrbrugloven fremgår det, at hvis et husdyrbrug er forureningsmæssigt og teknisk eller driftsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, så skal husdyrbrugene godkendes samlet.

To husdyrbrug er forureningsmæssig forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 meter eller derunder. Er afstanden mellem husdyrbrugene mere end 100 meter, er husdyrbrugene forureningsmæssigt forbundne, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end 50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger.

² Husdyrbrugloven (LBK nr. 1065 af 21. august 2025 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. med senere ændringer); Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK nr. 1089 af 16. oktober 2024 om godkendelse og tilladelse m.v. af husdyrbrug); Husdyrgødningsbekendtgørelsen (BEK nr. 2243 af 29. november 2021 om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring af gødning) samt Miljøstyrelsens digitale husdyrvejledning.

I miljøkonsekvensrapporten er det beskrevet, at husdyrbruget på Stårupvej 10 også driver husdyrproduktion på Gørdingvej 87 og Hejrskovvej 50. Hejrskovvej 50 er det husdyrbrug, der ligger tættest på.

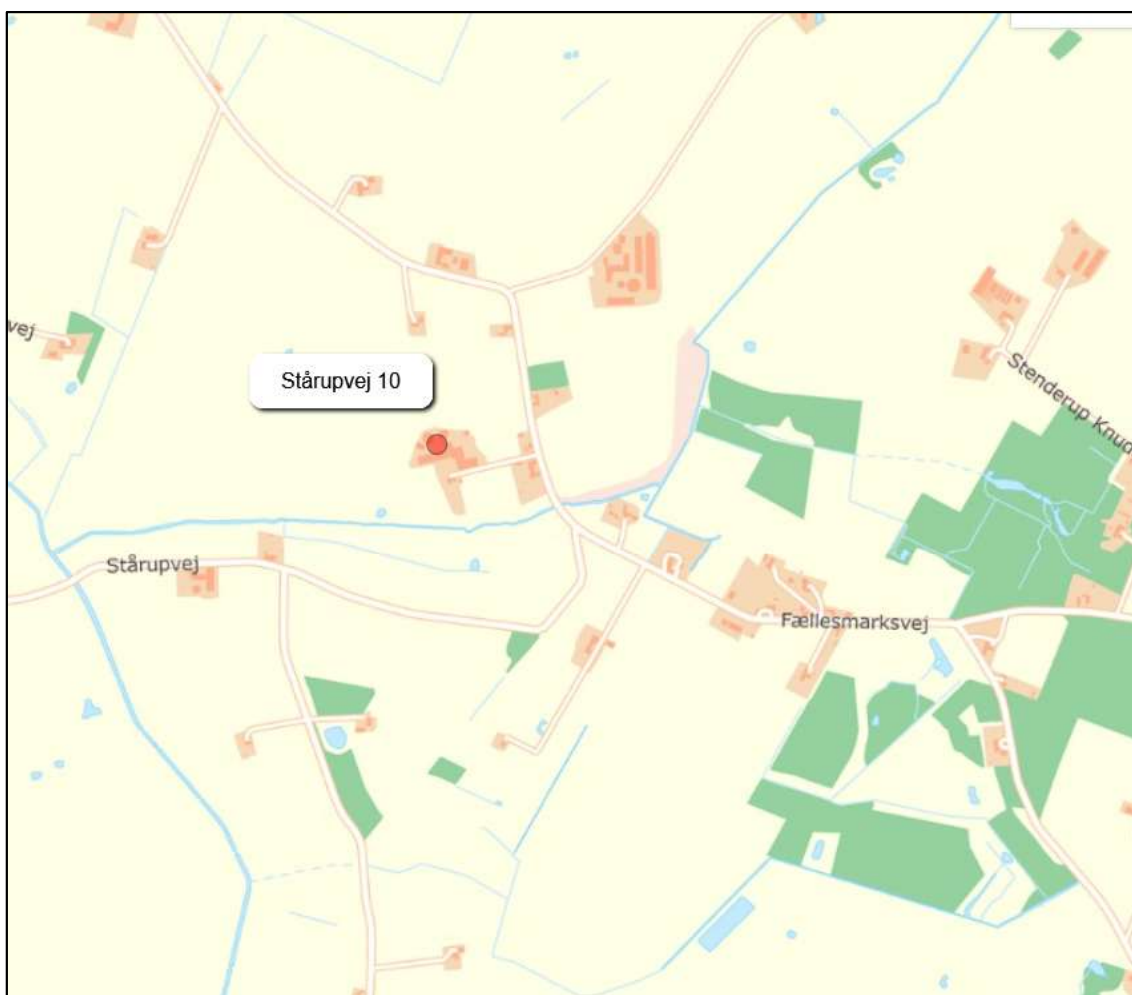
Hejrskovvej 50 er beliggende med en afstand på ca. 1,2 km (luftlinje). Den ukorrigerede geneafstand for lugt til beboelsesbygninger er beregnet til 53 m. På baggrund af afstanden mellem de to husdyrbrugs anlæg vurderer Esbjerg Kommune, at de to husdyrbrug ikke er forureningsmæssigt forbundne. Da kriteriet om forureningsmæssigt forbundne ikke er opfyldt, er det ikke relevant at se på, om husdyrbrugene er teknisk eller driftsmæssigt forbundne.

Esbjerg Kommune meddeler således en særskilt miljøgodkendelse til husdyrproduktionen på Stårupvej 10.

Husdyrbrugets beliggenhed

Husdyrbruget er beliggende i landzone i område "23-020-270 Landområde omkring Stårupvej" i Esbjerg Kommuneplan 2026-2038. Anvendelsen fastlægges til jordbrugsområde med det sigte at fremme erhverv som landbrug, skovbrug, gartneri og lignende. Der kan gives mulighed for friluftsfaciliteter.

Placeringen af husdyrbruget fremgår af kort 1.

Kort 1. Husdyrbrugets beliggenhed

Ansøger har i den miljøtekniske beskrivelse beskrevet husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold.

Husdyrbrugloven fastsætter en række afstandskrav til husdyrbrugets beliggenhed. Esbjerg Kommune har gennemgået ansøgers oplysninger og er enig med ansøger i, at de gældende afstandskrav er overholdt.

Driftsbygninger

Der søges om at inddrage en tidligere malkestald til produktionsareal. Dermed øges produktionsarealet med 41 m² i den eksisterende kostald (bygning 2). Derudover foretages der ingen bygningsmæssige ændringer.

Driftsbygningernes placering fremgår af kort 2. I den miljøtekniske redegørelse er der nærmere redegjort for anvendelse af de enkelte bygninger.

Kort 2: Situationsplan

Dyrehold, staldsystem og produktionsareal

I ansøgningen er der for hvert staldafsnit angivet oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal. Oplysningerne fra ansøgningen fremgår af nedenstående tabel.

Produktionsarealet defineres som det areal i stalden, hvor dyrene kan opholde sig og har mulighed for at afsætte gødning (dvs. arealer hvor dyrene kan stå, gå og ligge).

Af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen fremgår det, at kommunen skal foretage en samlet vurdering af alle udvidelser foretaget indenfor de seneste 8 år. Ansøgningen indeholder derfor oplysninger om både ansøgt drift, nudrift og 8 årsdrift.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Byg. 2 Kostald	1467	Naturlig ventilation	3 m	(#867312) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	41
				(#867310) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	854
Sum						895
Nudrift						
Byg. 2 Kostald	1467	Naturlig ventilation	3 m	(#867311) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	854
8 års drift						
Byg. 2 Kostald	1467	Naturlig ventilation	3 m	(#867313) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	854
Byg. 7 Tidligere stald	116	Naturlig ventilation	3 m	(#867314) Heste. Dybstrøelse	0	48
Sum						902

Tabel 1: Oplysninger om dyretype, staldsystem og produktionsareal

Nudrift og 8 års drift:

I ansøgningen er nudrift og 8 års drift opgjort på baggrund af den hidtidige lovlige produktion på ejendommen på baggrund af følgende:

- Anmeldelse af skift i dyretype fra 20. september 2019
- Miljøtilsyn på ejendommen

Esbjerg Kommune har gennemgået oplysningerne i ansøgningen og vurderer, at det angivne produktionsareal i nudrift og 8 års drift er korrekt.

Nudrift er fastsat i overensstemmelse med anmeldelsen om skift i dyretype fra 2019. 8 årsdrift er fastlagt ud fra den lovlige produktion, der var på ejendommen forud for skift i dyretype, og er fastsat i forbindelse med tidligere miljøtilsyn på ejendommen.

Ansøgt drift:

I ansøgt drift er der i kostalden valgt fleksgruppen "Alle kvæg, sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)". Det betyder, at der på produktionsarealet i stalden frit kan skiftes mellem malkekøer, kvier, stude, ammekøer og slagtekalve (over 6 mdr.). Staldsystemet skal fastholdes som sengestald med spalter.

Produktionsarealet er illustreret på nedenstående kort, der også fremgår af den miljøtekniske redegørelse.

Kort 3: Angivelse af produktionsareal

I tilladelsen stilles der vilkår til produktionsarealet størrelse, samt til dyretypen og staldsystemet i de enkelte staldafsnit.

Foder

På ejendommen er der fire plansiloer, hvor der kan opbevares ensilage. Derudover opbevares der halm i laderne. Der er mulighed for at levere evt. tørvarer i foderladen.

Det meste af foderet bliver for nuværende blandet på Gørdingvej 87, hvorefter at det køres til Stårupvej 10. Her bliver foderet læsset over i en mindre foderblander, samt tilføjet ensilage og halm efter behov. Herefter bliver foderet kørt til udfodring i stalden.

Det er kommunens vurdering, at opbevaringen af foder ikke giver anledning til væsentlig påvirkning af omgivelserne og at opbevaringen af foder er tilstrækkelig reguleret ved reglerne i husdyrgødningsbekendtgørelsen, og at der ikke er behov for at fastsætte yderligere vilkår.

Der stilles dog vilkår om, at foderopbevaringen skal ske på sådan en måde, at der ikke opstår risiko for tilhold af skadedyr.

Husdyrgødning

I ansøgningen er der oplyst følgende om lager og gødningstype:

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Byg. 11 GB 1	Flydende				528
Byg. 10 GB 2	Flydende				392

Tabel 2: Oversigt over opbevaringslagre og gødningstyper.

Typen af husdyrgødning og arealet af opbevaringslageret er væsentlige forudsætninger for beregninger i it-ansøgningen. I miljøtilladelsen stilles der derfor vilkår, der fastholder forudsætningerne.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen fastsætter krav til husdyrbrugets opbevaringskapacitet så det sikres, at udbringning af gødning kan ske i overensstemmelse med udbringningsreglerne. Der fastsættes ikke yderligere vilkår hertil.

Husdyrbruget har pligt til at udarbejde en opdateret opgørelse over kapaciteten, når der foretages ændringer på husdyrbruget. Esbjerg Kommune har derfor i forbindelse med miljøtilsyn mulighed for at følge op på, at opbevaringskapaciteten er tilstrækkelig og at der foreligger en opdateret kapacitetsopgørelse baseret på det aktuelle dyrehold.

Ressourceforbrug

Husdyrbrugets brug af ressourcer er beskrevet i miljøkonsekvensrapporten. Der forventes et øget vandforbrug som følge af øget produktionsareal og flere dyr. Energiforbruget forventes ikke at stige.

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at husdyrbrugets drift ikke adskiller sig væsentlig fra lignende bedrifter, og at der ikke forekommer særligt ressourceforbrugende aktiviteter på ejendommen. Ressourceforbruget forventes ikke at have en væsentlig indvirkning på miljøet.

Affald

Opbevaring og bortskaffelse af de forskellige affaldsfraktioner er beskrevet i den miljøtekniske redegørelse. Affaldet tages med til hovedejendommen Gørdingvej 87, hvor det kildesorteres.

Korrekt opbevaring og bortskaffelse af affald sikrer mindst mulig belastning af miljøet. Opbevaring skal ske således, at der ikke kan ske forurening af det omgivende miljø herunder jord, overfladevand og grundvand. Affaldet skal bortskaffes enten til genanvendelse/genbrug, forbrænding med nyttiggørelse af energien eller deponering.

Alle har pligt til at kildesortere affald. Genanvendelse/genbrug har højeste prioritet, mens deponering kun benyttes, hvis affaldet ikke kan genanvendes/genbruges, ikke er forbrændingseget, eller det ikke skal specialbehandles.

Husdyrbrug er omfattet af Esbjerg Kommunes regulativ for husholdningsaffald samt regulativ for erhvervsaffald. Der stilles i miljøtilladelsen vilkår om, at husdyrbrugets affald skal bortskaffes i henhold til Esbjerg Kommunes gældende regulativer, ligesom der stilles vilkår til opbevaring og håndtering af olie- og kemikalier.

På baggrund af beskrivelsen i den miljøtekniske redegørelse vurderer Esbjerg Kommune, at affald ikke vil have en væsentlig betydning for omgivelserne og miljøet hvis affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med Esbjerg Kommunes affaldsregulativer (husholdningsaffald/erhvervsaffald).

Spildevand/restvand

Afløbsforhold er beskrevet i den miljøtekniske beskrivelse. Der er intet sanitært spildevand fra driftsbygninger. Vand fra forplads og ensilagesiloer ledes til gyllebeholder. Der ændres ikke på afledning af tagvand.

Husdyrbrugets påvirkninger af omgivelserne – lugt, støj, mm.

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen, og hvilken dyreart der er tale om. Desuden spiller vindretning, terræn- og beplantningsforhold ind.

Husdyrproduktion kan herudover medføre støj, samt gener fra lys, fluer og andre skadedyr. Særligt i forbindelse med driftsforstyrrelser og uheld er der risiko for påvirkning af jord, grundvand og overfladevand.

Påvirkning af landskabet samt den omgivende natur behandles nedenfor i afsnittet om husdyrbrugets påvirkning af landskab og natur.

Lugt

Enhver husdyrproduktion giver anledning til lugt inden for de nærmeste omgivelser. Hvor stort et område der påvirkes af lugt, afhænger af hvor stort et produktionsareal der er på ejendommen og hvilken dyreart der er tale om.

Lugt stammer primært fra staldene. Desuden kan lugt forekomme i forbindelse med pumpning, omrøring og udbringning af husdyrgødning.

Beskyttelsesniveau for lugt

Lugtgener fra stalden vurderes på grundlag af det beskyttelsesniveau for lugt, som er fastlagt i husdyrlovgivningen. Hvis beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt, vurderes husdyrbruget som udgangspunkt ikke at give anledning til væsentlige lugtgener.

Husdyrbruget skal overholde bestemte lugtgeneafstande. Geneafstanden er fastsat under hensyntagen til forskellige områders følsomhed overfor lugt. For eksempel vil beboere i landområder med tilknytning til landbrugserhverv oftest have en højere tolerancetærskel overfor lugt end beboere i byområder.

Geneafstanden beskriver den afstand, som der minimum skal være fra husdyrbruget til nabobeboelse, samlet bebyggelse og til byzone. Beboelsesejendomme med landbrugspligt er ikke omfattet af beskyttelsesniveauet for lugt.

Geneafstanden afsættes normalt i centrum af stalden. Hvis der i ansøgningen er flere staldafsnit, der hver bidrager med lugt, beregner ansøgningssystemet en vægtes gennemsnitsafstand, som tager hensyn til lugten fra de enkelte stalde og staldenes indbyrdes placering. For at beskyttelsesniveauet er overholdt, skal den vægtede gennemsnitsafstand være større end den korrigerede geneafstand.

Geneafstanden beregnes i ansøgningssystemet. I beregningerne korrigeres der for vindretning og påvirkning fra andre husdyrbrug i det omfang det er relevant.

Resultatet af lugtberegninger fremgår af nedenstående tabel.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand	Korrigeret geneafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Stårupvej 13 	0	FMK	52,7	52,7	243,1	Ja
Stårupvej 8 	0	FMK	52,7	52,7	206,1	Ja
Lokal planlagt 	0	FMK	93,6	93,6	2597,5	Ja
Gårding (byzone) 	0	FMK	166,6	166,6	1875,3	Ja

Tabel 3: Resultat af lugtberegninger.

Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt er udpeget som Stårupvej 8 og Stårupvej 13. Nærmeste samlede bebyggelse/lokalplanlagte område er udpeget som Stenderup, mens nærmeste byzone er Gårding. Esbjerg Kommuner vurderer, at udpegningerne er korrekte. Der vurderes også at være angivet korrekte oplysninger om andre husdyrbrug (kumulation).

Lugtberegninger i ansøgningen viser, at beskyttelsesniveauet for lugt er overholdt. På den baggrund vurderes det at det ansøgte, ikke vil give anledning til væsentlige lugtgener for omboende.

Lugt vil kunne registreres udenfor geneafstanden, men i en grad, så man ikke vil karakterisere det som væsentlig generende.

Der stilles vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til væsentlige lugtgener. Samtidig stilles der vilkår om, at der skal opretholdes en god staldhygiejne, da dette er en forudsætning for de beregnede geneafstande.

Lugt fra gyllebeholdere og håndtering af gødning

Der kan opstå lugtgener i forbindelse med omrøring og pumpning af gylle og når der håndteres fast husdyrgødning.

Håndtering af husdyrgødning vurderes ikke at give anledning til væsentlige lugtgener. I vurderingen er der lagt vægt på, at overpumpning af gylle til gyllebeholder alene sker en gang ugentligt og i dagtimer. Omrøring sker primært i foråret i forbindelse med udbringning af gylle og er således begrænset til en kortere periode over året. Der håndteres ikke fast gødning på ejendommen.

Håndtering af husdyrgødning reguleres af husdyrgødningsbekendtgørelsen. For yderligere at imødegå uheld ved håndtering og pumpning af gylle inklusive påfyldning af gyllevogne, stilles der regulerende vilkår til dette. Det vurderes, at det ikke er relevant at stille skærpede krav til tidsrum for pumpning og omrøring af gylle.

Støj og rystelser

Støj

De væsentligste støjklender på et husdyrbrug er malke- og køleanlæg, pumper, staldventilation, ensilering, foderblanding, intern transporter, korntørring og lignende.

På Stårupvej 10 er der ikke malkeanlæg og stalden er naturligt ventileret. De væsentligste støjklender er således støj i forbindelse med foderblanding, gyllepumper og transport. Der er i den miljøtekniske beskrivelse oplyst om driftstider for støjklender før og efter udvidelsen.

I Miljøstyrelsens vejledning nr. 5/1984 om "ekstern støj fra virksomheder" anføres ingen grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder ved boliger i det åbne land. Dog anføres, at man som udgangspunkt ved fastsættelse af støjgrænser ved nærmest liggende boliger bør anvende de grænseværdier, der gælder for områder med blandet bolig- og erhvervsbebyggelse. Disse værdier fastsættes som vilkår i miljøtilladelsen.

Miljø- og Fødevarerklagenævnet har i afgørelse nr. 18/05004 vurderet, at det i sager efter husdyrbruksloven som udgangspunkt vil være tilstrækkeligt at fastsætte støjvilkår med udgangspunkt i Miljøstyrelsens vejledende grænseværdier, idet afstanden til nærmeste naboer oftest vil betyde, at støjgrænserne netop må forventes at kunne overholdes. Det vil således typisk ikke være nødvendigt at foretage støjregninger eller støjmålinger udført som "Miljømåling – ekstern støj" ved vurdering af støjgener fra et husdyrbrugs almindelige drift.

Samtidig fremgår det af husdyrvejledningen, at i sager hvor der ikke ændres på støjbilledet og der ikke er en historik omkring støjproblemer, er det miljøstyrelsens opfattelse, at det sjældent vil være nødvendigt at tilvejebringe støjdokumentation.

Esbjerg Kommune finder det sandsynligt, at støjgrænserne vil kunne overholdes med den planlagte drift. I vurderingen er der lagt vægt på:

- At udvidelse af produktionsarealet med 41 m² ikke ændrer på støjbilledet.
- At der ikke er en historik omkring støjproblemer på ejendommen.
- At driftstiden i forbindelse med ensilering, gylleudbringning og foderblanding ikke øges.
- At sæsonbetonet arbejde strækker sig over få dage om året. Ensilering sker ca. 2-3 dage årligt af 4-6 timers varighed. Gylleudbringning sker ca. 2-3 dage årligt.
- At foderblanding og pumpning af gylle fra stald til gyllebeholder sker i dagtimer.

For at sikre mulighed for indgreb stilles vilkår om, at Esbjerg Kommune kan stille krav om, at beregning / måling af virksomhedens støjbelastning i omgivelserne udføres på virksomhedens bekostning.

Rystelser

På et husdyrbrug er det primært transport der kan give anledning til rystelser. I den miljøtekniske redegørelse har ansøger beskrevet rystelser.

Esbjerg Kommune er enig med ansøger i, at rystelser i forbindelse med driften af husdyrbruget ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Transport

Udgangspunktet er, at færdsel på offentlig vej alene reguleres af politiet efter færdselslovens regler. I en godkendelse kan der derfor primært stilles vilkår til hvilke af ejendommens adgangsveje, der skal anvendes ved transport til og fra bedriften og at til- og frakørsel skal ske på bestemte tidspunkter.

Spørgsmål om f.eks. belastning af det lokale vejnet reguleres ikke af husdyrgodkendelsesloven, men af den relevante vejlovgivning og afgøres af de relevante vejmyndigheder.

I den miljøtekniske redegørelse har ansøger beskrevet antal transporter i nudrift og ansøgt drift. Der er også en beskrivelse af til- og frakørselsforhold.

Det vurderes, at til- og frakørsel kan ske uden at det medfører væsentlige gener. I vurderingen er der lagt vægt på, at der ikke sker ændringer i antallet af transporter i forbindelse med inddragelse af den tidligere malkestald til produktionsareal.

Desuden er der lagt vægt på, at hovedparten af de daglige transporter sker i dagtimer. I forbindelse med sæsonbetonet arbejde kan der dog forekomme transporter uden for dagtimer. Det sæsonbetonede arbejde strækker sig dog over en kortere periode over året på ca. 2-3 dage i forbindelse med henholdsvis høst/ensilering og gylleudbringning. Der til kommer, at en del af jordtilliggendet ligger lige omkring ejendommen, hvor der ikke er behov for transport via offentlig vej.

Støj i forbindelse med til- og frakørsel samt støj fra interne transporter (trafik på egen grund) reguleres af de fastsatte vilkår til støj – læs mere i afsnittet om støj.

Støv, fluer og skadedyr

Støv

Støvgener kan opstå ved håndtering af foder og halm og i særlige tilfælde fra trafik til og fra husdyrbruget.

I miljøkonsekvensrapporten har ansøger redegjort for støvgener. Esbjerg Kommune er enig i ansøgers vurdering af, at husdyrbruget kan drives uden at medføre væsentlige støvgener. I vurderingen er der lagt vægt på, at det meste af foderet blandes på hovedejendommen Gørdingvej 87. Samtidig er der lagt vægt på afstanden fra foderblanding og til nabo samt afskærmende beplantning. Der kan forekomme støv i forbindelse med til- og frakørsel, men dette vurderes primært at kunne ske i forbindelse med sæsonbetonet arbejde, hvor antallet af transporter er højest. Dette er dog samtidig begrænset til få dage årligt og vurderes derfor ikke væsentligt.

For at sikre, at tilsynsmyndigheden kan håndhæve støvgener, stilles dog vilkår om, at husdyrbruget ikke må give anledning til støvgener, som tilsynsmyndigheden finder væsentlige.

Fluer og skadedyr

I den miljøtekniske beskrivelse har ansøger redegjort for bekæmpelsen af fluer og skadedyr.

Esbjerg Kommuner vurderer, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende. Der stilles vilkår om, at fluer og skadedyr skal bekæmpes i overensstemmelse med retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Som nævnt under afsnit vedrørende foder stilles der samtidig vilkår om opbevaring af foder i relation til risiko for tilhold af skadedyr. Desuden stilles der et generelt vilkår om, at husdyrbruget og dens omgivelser skal renholdes så det ikke giver anledning til gener for omgivelserne.

Lys

I den miljøtekniske beskrivelse har ansøger oplyst om lysforhold. Der er ingen udendørs belysning og der vil alene være lys i stalden i forbindelse med det daglige arbejde.

Esbjerg Kommuner vurderer, at husdyrbruget kan drives, uden at det medfører væsentlig lyspåvirkning af omgivelserne. Der stilles vilkår om, at lyset skal slukkes når det ikke er påkrævet for produktionen.

Driftsforstyrrelser og uheld

Mulige uheld kan være udslip af gylle fra gylletanken, spild af olie- og kemikalier, brand på ejendommen og utilsigtet pumpning af gylle.

Ansøger har redegjort for forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger i den miljøtekniske redegørelse.

Esbjerg Kommune har valgt at supplere ansøgers vurdering med følgende:

Ifølge gældende regler skal gyllebeholdere hvert 10. år kontrolleres af en autoriseret kontrollant. Reglerne om beholderkontrol er med til at sikre, at der med faste intervaller foretages en vurdering af gyllebeholderens styrke og tæthed, for at minimere risikoen for uheld. De to gyllebeholdere på ejendommen er senest kontrolleret i 2025.

Gyllebeholderne på Stårupvej 10 er beliggende i en afstand af ca. 180 m fra Stårup Bæk.

I husdyrgødningsbekendtgørelsen er der fastsat en række krav til sikring af gyllebeholdere. Beholdere beliggende nærmere end 100 meter fra et vandløb eller en sø (>100 m²) skal jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen have etableret et alarmsystem, som kan registrere pludselige fald af overfladen i beholderen og meddele dette elektronisk til driftsherren.

Beholdere der samtidig er beliggende i et risikoområde, skal desuden have etableret en beholderbarriere, evt. i form af jordvold, der mindst kan tilbageholde den del af beholderens indhold, der er beliggende over terræn. Jf. husdyrgødningsbekendtgørelsen defineres et risikoområde som et område, hvor terrænet skråner med en gennemsnitlig hældning på mere end 6 grader fra beholderen mod vandløbet.

Da gyllebeholderne på Stårupvej 10 er beliggende mere end 100 m fra Stårup Bæk og da terrænet ikke hælder mere end 6 grader er der i husdyrgødningsbekendtgørelsen ikke fastsat særlige krav til sikring af gyllebeholdere.

Ansøger har oplyst, at ved et eventuelt gylleudslip vil der ikke ske en hurtig afstrømning af gylle, da terrænet er forholdsvis fladt. Dog vil gyllen med tiden løbe mod Stårup Bæk. På ejendommen er der traktor og halmballer der kan bruges til inddæmning.

På baggrund af beholdernes beliggenhed og terrænforhold vurderer Esbjerg Kommune, at husdyrgødningsbekendtgørelsens generelle krav til håndtering af husdyrgødning er tilstrækkelige til at imødegå forurening i forbindelse med et eventuelt gylleudslip og at der i det konkrete tilfælde ikke er behov for at skærpe husdyrbe-

kendtgørelsens regler for sikring af gyllebeholdere. Dog stilles der i miljøgodkendelsen vilkår om, at pumpning af gylle skal foregå under opsyn.

For at imødegå uheld, stilles der vilkår til håndtering og opbevaring af olier og kemikalier og affald herfra, samt til tankning på tæt bund.

Esbjerg Kommune finder, at der på et husdyrbrug af denne størrelse, bør forefindes en beredskabsplan, som sikrer, at der i forbindelse med uheld kan ske hurtig og målrettet indsats til begrænsning af forurening af det eksterne miljø. Der stilles derfor vilkår om, at virksomheden skal udarbejde en beredskabsplan, samt at der herefter til enhver tid skal forefindes en opdateret beredskabsplan på ejendommene, som skal forevises tilsynsmyndigheden på forlangende.

På baggrund af ovennævnte beskrivelse vurderes det, at husdyrbruget har taget de nødvendige foranstaltninger til at imødekomme uheld og unormale driftsforstyrrelser.

Husdyrbrugets påvirkninger af landskab og natur

Bygningsmæssige ændringer på et husdyrbrug kan indvirke på den landskabelige oplevelse, såvel som på kulturmiljøet.

Ammoniakfordampningen fra husdyrbruget kan påvirke den omkringliggende natur med dens bestande af vilde planter og dyr samt deres levesteder.

Landskab og kulturmiljø

I bekendtgørelse om godkendelse og tilladelse mv. af husdyrbrug fremgår det, at kommunen skal vurdere, hvorledes nybyggeri påvirker det omkringliggende landskab. Kommunen skal i den forbindelse foretage en afvejning af på den ene side placeringen af det ønskede byggeri og nødvendigheden for det pågældende husdyrbrug overfor på den anden side de landskabelige hensyn i området.

I den konkrete sag, er der tale om en ombygning af en tidligere malkestald til produktionsareal. Ændringen sker i den eksisterende kostald (bygning 2). Ændringen vurderes at være erhvervsmæssig nødvendig for at få mulighed for at have det ønskede antal kvier i stalden.

Idet der ikke sker en udvidelse af ejendommens bygningsmasse, er påvirkningen af landskabet uændret, hvorfor hensynet til landskabet ikke tilsidesættes.

Ammoniakpåvirkning af naturområder

Der sker en ammoniakemission fra husdyrbrugets stalde og lagre af husdyrgødning, som kan påvirke omkringliggende naturområder.

I husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen er der fastlagt et beskyttelsesniveau for hvor meget ammoniak der må udledes til naturområder (kategori 1-3 natur). Ifølge klagenævnets praksis er dette beskyttelsesniveau tilstrækkeligt til, at sikre beskyttelsen af omkringliggende naturområder³.

³ For eksempel MNK-132-00091 og MKN-132-00109

Der skal også foretages en vurdering af, om det ansøgte i sig selv eller i forbindelse med andre planer og projekter kan påvirke internationale naturområder eller yngle og rasteområder for bilag IV-arter⁴.

Ammoniakemission

I ansøgningen beregnes ammoniakemissionen fra husdyrbruget.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)			
Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1038,2	368,1	1406,3
Nudrift	990,6	380,7	1371,4
8 års-drift	1018,0	380,7	1398,7

Tabel 4: Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)

Beregningerne viser, at ammoniakemissionen øges fra 1.371 kg NH₃-N/år i nudrift til 1.406 kg NH₃-N/år. Dette er en stigning på 35 kg NH₃-N/år

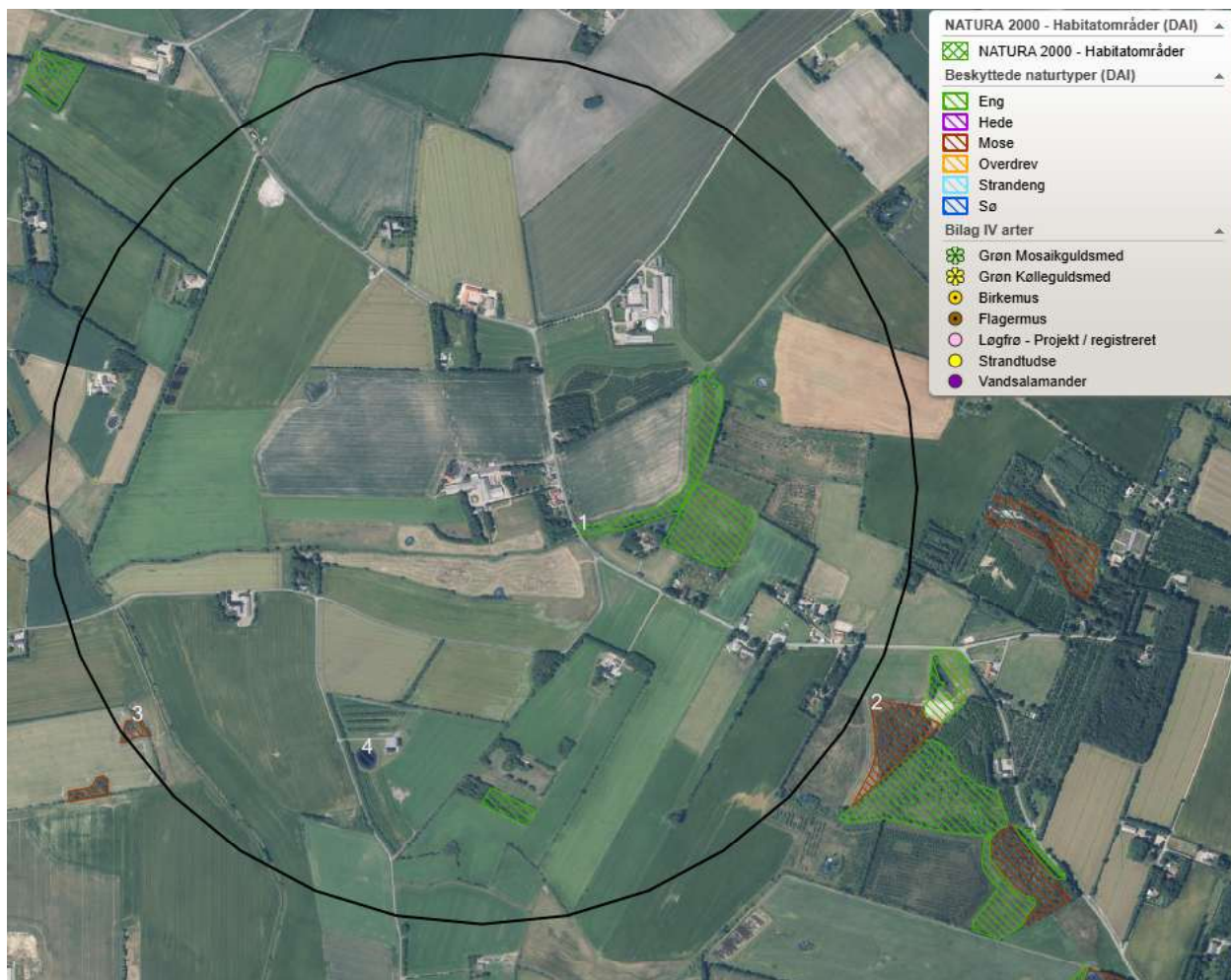
Esbjerg Kommune har desuden gennemgået beregningerne i it-ansøgningen. Hvor det er vurderet at være relevant, har Esbjerg Kommune suppleret beregningerne med nye punkter eller korrigeret oplysninger om kumulation eller angivelse af ruheder.

Naturområder omkring husdyrbruget

Der ligger flere beskyttede naturområder omkring ejendommens anlæg. Ud fra den beregnede deposition på arealer op til 1.000 m væk er det vurderet, at depositionen på naturområder længere væk vil være meget lille, og derfor som hovedregel ikke vil kunne medføre væsentlig påvirkning af naturområderne.

Repræsentative naturområder og øvrige beskyttelsesinteresser ses på nedenstående kort. De enkelte naturområder er nummereret med et tal.

⁴ Bekendtgørelse nr. 1098 af 21. august 2023 om udpegning og administration af internationale naturbeskyttelsesområder samt beskyttelse af visse arter med senere ændringer.

Kort 4: Anlægget med nummererede naturpunkter. Cirklen viser den afstand der er beregnet til.

I tabel 4 ses en oversigt over naturpunkterne med angivelse af relevante data.

Kategori natur						
Naturpunkt		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Natur-kategori	Kumulation (Antal andre husdyrbrug der bidrager)	Beskyttelsesniveau
1	Eng	0,0	0,6	Ej kategori	Ej relevant	-
2	Mose	0,0	0,1	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
3	Mose	0,0	0,0	3	Ej relevant	Kan sikres mod merbelastning over 1,0 kg N/ha/år.
4	Sø	0,0	0,0	Ej kategori	Ej relevant	-
Bilag IV arter						
Naturpunkt / art		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
-	-	-	-	Ingen nær anlægget		
Internationale naturbeskyttelsesområder						
Navn/nr. på int. naturområde		Merbelastning (kg N/ha/år)	Totalbelastning (kg N/ha/år)	Note		
Habitatområde nr. 79 - Sneum Å og Holsted Ådal		0,0	0,0	-		

Tabel 4. Naturpunkter med beregnet ammoniakbelastning.

Beskyttelsesniveau for kategori 1-3 natur

Som det fremgår af tabellen herover, er beskyttelsesniveauet for kategori 3 natur overholdt.

Som det fremgår af tabellen herover, er der ingen kategori 1-2 natur omkring anlægget. Beskyttelsesniveauet for kategori 1-2 natur er derfor overholdt.

Naturområder der ikke er omfattet af husdyrbruglovens kategori 1-3

Husdyrbruglovens kategori 1-3 omfatter langt de fleste beskyttede naturområder. Dog er moser, som ligger i Natura 2000, samt enge, søer og strandenge ikke omfattet. Esbjerg Kommune vurderer, at der i den konkrete sag ikke er nogen af de nævnte lokaliteter, der modtager belastninger i en størrelsesorden, der vil føre til tilstandsændring.

Bilag IV-arter

Af habitatdirektivets bilag IV fremgår en række særlige dyre- og plantearter, der kræver streng beskyttelse. Ifølge klagenævnspraksis skal påvirkningen af bilag IV-arter vurderes ud fra anlæggets påvirkning af omgivelserne.

Ud fra det konkrete og generelle kendskab til bilag IV arternes forekomst i Esbjerg Kommune vurderes det, at der i lokalområdet kan forekomme følgende bilag IV-arter: grøn mosaikguldsmed, grøn køllekuldsmed, birkemus, markfirben, stor vandsalamander, løgfrø, strandtudse, spidssnudet frø, odder, snæbel og af flagermus følgende arter Brun langøre, dam-, vand-, frynse-, trolde-, dværg-, pipistrel-, brun-, syd- og skimmelflagermus.

På baggrund af kommunens konkrete viden om de enkelte arters yngle- og rastesteder samt den generelle viden om, hvor arterne findes og hvilke aktiviteter, der kan komme i konflikt med hensynet til deres beskyttelse jf. DMUs Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵, vurderes det, at yngle- eller rastesteder for

⁵ Faglig rapport fra DMU nr. 635, 2007. Håndbog om dyrearter på habitatdirektivets bilag IV⁵ – til brug i administration og planlægning og Del 2 – Odder og flagermus nr. 603 fra 2024.

bilag IV arterne omkring anlægget ikke påvirkes i en grad, der kan forventes at tilsidesætte beskyttelsen af disse, da anlægget ikke direkte eller indirekte via kvælstofdepositionen fra anlægget vil kunne påvirke yngle- og rasteområder væsentligt. I vurdering er der med hensyn til flagermus, lagt særligt vægt på at det ansøgte ikke omfatter at gamle træer fældes, eller at eksisterende bygninger rives ned.

Internationale naturbeskyttelsesområder

Jævnfør habitatdirektivet er der pligt til at vurdere påvirkningen af internationale naturbeskyttelsesområder. Afgørelsen gives med afsæt i det beskyttelsesniveau, der er fastlagt i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen. Overholder husdyrbruget beskyttelsesniveauet, vil det jf. principiel klagenævnsafgørelse (NMK-132-00109) som altovervejende hovedregel medføre, at husdyrbrugets ammoniakpåvirkning af omgivende Natura 2000-områder er uvæsentlig.

I den konkrete sag er beskyttelsesniveauet overholdt og der er ikke særlige forhold, som skulle betinge en afvigelse herfra.

Samlet vurdering

Samlet set vurderer Esbjerg Kommune, at afgørelsen ikke vil tilsidesætte beskyttelsen af omgivende lokale, regionale eller internationale naturområder eller beskyttede arter og at der derfor ikke er behov for at stille skærpede vilkår for at begrænse kvælstofemissionen fra anlægget.

Bedst tilgængelige teknik (BAT)

Hvis ammoniakemissionen fra husdyrbruget er på mere end 750 kg $\text{NH}_3\text{-N}$ /år, skal kommunen i forbindelse med miljøtilladelsen sikre sig, at ammoniakemissionen fra husdyrbruget (stald og lager) er reduceret til et niveau, der svarer til det niveau for emission, der kan nås ved at anvende "bedst tilgængelig teknik (BAT)".

Den maksimale emission fastlægges på baggrund af reglerne i husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen og beregningerne sker via ansøgningssystemet. Det er op til det enkelte husdyrbrug at beslutte, hvilke virkemidler der tages i brug for at opfylde kravet til maksimal emission. Det er dog et krav, at de anvendte virkemidler er anført på Miljøstyrelsens teknologiliste.

I ansøgningen beregnes den samlede årlig ammoniakemission til 1.406 kg $\text{NH}_3\text{-N}$. Da dette niveau for ammoniakemission er højere end det beregnede BAT-krav på 1.395 kg $\text{NH}_3\text{-N}$, er BAT kravet ikke overholdt. Kravet overskrides med 11 kg $\text{NH}_3\text{-N}$.

Det fremgår af husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §25, at BAT-kravet i særlige tilfælde kan fraviges, hvis ansøger kan godtgøre, at kravet ikke vil være proportionalt som følge af den eksisterende drift. Teknologier vurderes ikke at være proportionale, hvis den årlige udgift overstiger 100 kr. pr. kg. reduceret N.

Af den miljøtekniske beskrivelse fremgår ansøgers redegørelse for, hvorfor det i den konkrete sag ikke er proportionalt.

Der etableres 41 m² nyt produktionsareal i en eksisterende stald, og produktionsarealet ønskes etableret med samme staldsystem som eksisterende, det vil sige sen-gestald med spalter (bagskyl eller ringkanal). Der er foretaget beregninger der viser, at det ikke er proportionalt at etablere skrabe anlæg (fast drænet gulv), da ud-

giften vil overstige 100 kr. pr. kg. reduceret N. Det er også redegjort for, at gylleforsuring ikke er proportionalt ved mindre udvidelser.

Der er også foretaget beregninger der viser, at overdækning af en af gyllebeholder (GB 1) vil udgøre en årlig omkostning på 644 kr. pr. kg reduceret N, mens overdækning af gyllebeholder (GB 2) vil udgøre en årlig omkostning på 864 kr. pr. kg reduceret N. Da dette overstiger 100 kr. pr. kg. reduceret N vurderes overdækning af gyllebeholder ikke at være proportionalt.

Esbjerg Kommune vurderer i den konkrete sag, at ansøger har redegjort for, at BAT kravet ikke er proportionalt i den konkrete sag og at kravet dermed kan fraviges med 11 kg NH₃-N.

Høring

I forbindelse med den 2 ugers offentlige høring er der ikke kommet bemærkninger til projektet.

Samlet vurdering

Det er Esbjerg Kommunes vurdering, at det ansøgte, ikke vil medføre en væsentlig virkning på miljøet herunder navnlig i forhold til:

- landskabelige værdier
- natur med dens bestande af vilde planter og dyr og deres levesteder, herunder områder, der er beskyttet mod tilstandsændringer eller fredet, udpeget som internationalt naturbeskyttelsesområde eller udpeget som særlig sårbart over for næringsstofpåvirkning
- jord, grundvand og overfladevand
- lugt-, støj-, rystelses-, støv-, flue-, transport- og lysgener, uhygiejniske forhold, affaldsproduktion m.v.

Produktion: Esbjerg Kommune
Foto: Torben Meyer

Esbjerg
Kommune

Torvegade 74, 6700 Esbjerg
Tlf: 7616 1616 - Fax: 7616 0969
miljo@esbjergkommune.dk
www.esbjergkommune.dk

§ 16 b supplerende oplysninger- Stårupvej 10

Bjørn Lyngholm

Stårupvej 10
6690 Gørding

Udarbejdet marts 2026 – 2. revidering juni 2026
Af miljørådgiver Solveig Bjerre Clausen

Ejer	Bjørn Lyngholm
Driftsherre	Bjørn Lyngholm
Kontakt	Tlf. 30 32 95 56 Mail. skoelvad@outlook.dk
Husdyrbrugets adresse	Stårupvej 10 6690 Gørding
Ejendomsnr.	9689154
Matrikel og ejerlav	2a Stårup By, Gørding
CHR	44150
CVR / P-nummer	35325468
Konsulent/rådgiver	Solveig Bjerre Clausen SAGRO I/S Tlf. 76602185 Mail. sbc@sagro.dk
Ansøgningsskema(er)	Husdyrgodkendelse.dk Skema nr.: 256 090
Ansøgning efter husdyrloven	§ 16 b
Bilag	Skema nr.: 256 090 er vedhæftet følgende bilag; - Supplerende oplysninger.

Indholdsfortegnelse

Indledning.....	4
Ikke teknisk resumé.....	5
Basisoplysninger	6
Tidligere godkendelser	6
Oplysninger om samdrift med andre ejendomme	6
Biaktiviteter	6
IE-brug	7
Projektets erhvervsmæssige nødvendighed	7
Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte.....	7
Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse	7
Indretning og drift	7
Håndtering og opbevaring af husdyrgødning.....	10
Foderopbevaring	11
Afløbsforhold.....	11
Beliggenhed	12
Planforhold	12
Landskab.....	14
Afstandskrav	15
Naturområder.....	16
Ammoniakemission	16
Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000).....	17
Kategori 1-natur	17
Kategori 2-natur	18
Kategori 3-natur	18
§ 3 områder	18
Lugt	19
Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte.....	20
Støv	20
Støj.....	21
Rystelser	22
Lys	22
Til- og frakørsels forhold.....	23

Transporter	23
Fluer og skadedyr	24
Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger.....	25
Forslag til egenkontrol.....	25
Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.....	26
Jordforurening	26
Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.).....	26
Affald	26
Døde dyr	26
Grundvand	27
Vandforbrug og vandinstallationer	27
Energi.....	27
BAT (ammoniak)	28
Fravalg af teknologier	30
Eventuelle grænseoverskridende virkninger.....	32

Indledning

Denne miljøtekniske redegørelse beskriver de fremtidige forhold på husdyrbruget på Stårupvej 10, 6690 Gørding, beliggende i Esbjerg Kommune.

Rapporten beskriver de faktiske forhold i dag samt udvidelsens karakteristika, herunder den forventede drift efter ibrugtagning. Hertil vurderes konsekvenser forbundet med udvidelsen.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i Bek. nr. 1089 af 16/10/2024 (Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen), med enkelte ændringer:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resumé, fremfor at slutte med det, da det vurderes, at det er en mere naturlig opbygning.
- Punkterne D 1 a og b behandles under et, så de forskellige faktorer beskrives og vurderes i samme afsnit, da dette vurderes mere hensigtsmæssigt.

Ikke teknisk resumé

Bjørn Lyngholm driver Stårupvej 10, 6690 Gørding, som for nuværende fungerer som et kviehotel, til hans primær mælkeproduktion beliggende på Gørdingvej 87. For nuværende er der en tilladelse til et antal kvier indenfor forskellige aldre, som er beregnet efter et skifte i dyretype. Dog ønsker ansøger at udvide produktionsarealet, ved at inddrage en tidligere malkestald og derved opføre flere senge. Dette giver ansøger en mulighed for at kunne have det ønskede antal kvier.

Der sker ikke øvrige bygningsmæssige ændringer.

Basisoplysninger

Tidligere godkendelser

Afgørelse		Projektets omfang
Tidligere miljøgodkendelse 27. september 2007		Tilladt produktion: - 108 stor race, malkekøer - 90 stor race, opdræt 6-28 mdr. - 49 stor race, slagtekulve (220-440 kg) - 3 heste 500-700 kg - 1 hest >500 kg
Skift i dyretype 20. september 2019		Fremadrettet produktion: - 150 jersey, opdræt 7-12 mdr. - 300 jersey, opdræt 14-22 mdr. - 10 stor race, opdræt 6-28 mdr.

Tabel 1. Tidligere godkendelser

Oplysninger om samdrift med andre ejendomme

Ansøger har også husdyrproduktion på andre ejendomme, hvor den nærmest beliggende ejendom er Hejrskovvej 50, 6690 Gørding. Nedenfor kommer en redegørelse for, at de to husdyrbrug på Stårupvej 10 og Hejrskovvej 50 ikke er forureningsmæssigt forbundet, og skal dermed ikke godkendes samlet efter § 16c i husdyrbrugsloven.

Husdyrbrug der ansøger om § 16 a godkendelse eller § 16 b tilladelse er forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er:

- 100 meter eller derunder, uanset lugtgeneafstanden
- Mere end 100 meter, og afstanden mellem husdyrbrugene er lig med eller kortere end halvdelen af den længste ukorrigerede geneafstand for lugt til enkelt bolig fra det husdyrbrug der ansøger.

På baggrund af afstanden vurderes det at ejendommene ikke er forureningsmæssige forbundet. Der ansøges derfor om en særskilt miljøtilladelse til husdyrproduktionen på Stårupvej 10, 6690 Gørding.

Forureningsmæssigt forbundet 					
50 pct. af den ukorrigerede geneafstand for lugt til enkelt bolig er beregnet til 26 m (model: FMK). Et husdyrbrug er forureningsmæssigt forbundet med et andet husdyrbrug, hvis afstanden mellem husdyrbrugene er 100 m eller derunder. Minimumsafstanden for forureningsmæssigt forbundet er derfor 100 m.					
Andet husdyrbrug - Andet husdyrbrug					
Type	Navn	Afstand [m]	Minimumsafstand [m]	Forureningsmæssigt forbundet	Undtaget af beregning
Gødningslager	GB 2	1233	100	Nej	☐

Tabel 2. Forureningsmæssig forbindelse fra husdyrgodkendelsen

Biaktiviteter

Der er ingen.

IE-brug

Husdyrbruget er ikke kategoriseret som et IE-brug, da det er et kvægbrug.

Projektets erhvervsmæssige nødvendighed

For at kunne udnytte det eksisterende staldanlæg bedst muligt, ønsker ansøger at inddrage en tidligere malkestald til produktionsareal, hvilket ikke er muligt med den gældende tilladelse (skift af dyretype). Derfor er det nødvendigt at ansøge om ny tilladelse, da produktionsarealet ønskes udvides. Den nuværende "tilladelse" i form af skift i dyretype, giver mulighed for at have det ønskede antal af kvier i stalden, dog er der ikke de nødvendige antal senge, til det ønskede antal dyr.

Løbende opdatering af produktionsgodkendelsen til driften er en nødvendighed for alle landbrug. Således sikres en kontinuert tilpasning til nyeste viden på miljøområdet og giver ejer og myndighed mulighed for at opdatere eksisterende vilkår, men også indsætte nye vilkår til ejendommens drift. Det er en erhvervsmæssig nødvendighed at ejer til enhver tid kan sikres et veldokumenteret og opdateret grundlag for produktionen.

Oplysninger om husdyrbruget og det ansøgte

Anlægsarbejder, bygningsmæssige ændringer eller ny bebyggelse

Der ansøges om en eksisterende malkestald ombygges og inddrages som produktionsareal. Det nye produktionsareal vil blive indrettet som sengestald med spalter, ligesom det øvrige staldanlæg.

Indretning og drift

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige staldafsnit, dyretyper, staldsystemer og produktionsarealer.

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Byg. 2 Kostald	1467	Naturlig ventilation	3 m	(#844092) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	41
				(#844045) Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	0	854
Sum						895
Nudrift						
Byg. 2 Kostald	1467	Naturlig ventilation	3 m	(#844046) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	854
8 års drift						
Byg. 2 Kostald	1467	Naturlig ventilation	3 m	(#844223) Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	0	854
Byg. 7 Tidligere stald	116	Naturlig ventilation	3 m	(#850604) Heste. Dybstrøelse	0	48
Sum						902

Tabel 3. Husdyrbrugets eksisterende og fremtidige produktionsarealer

På figur 1 fremgår de fremtidige driftsbygninger, og på figur 2 kan en skitse over produktionsarealer og staldsystemer ses.

Figur 1. Situationsplan

Figur 2. Produktionsarealer og staldsystemer

Beskrivelse af husdyrbrugets anlæg:

Produktionsarealet er i denne ansøgning opgjort ved en detaljeret opmåling af produktionsarealet. Nakkebomsarealet er fratrasket. Opmåling af produktionsarealer i staldene er udført af ansøger.

Der sker som følge af det ansøgte en udvidelse af produktionsarealerne, i og med at en tidligere malkestald inddrages som produktionsarealer.

Se grundtegnning (figur 2) til fordelingen af produktionsarealet.

Bygning 1. Beboelse

Bygning 2. Eksisterende kostald. Stalden er indrettet med sengerækker og spaltegulv. Ventilationsanlægget er naturligt

Produktionsarealerne fordeler sig således:

- Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) på **854 m². EKSISTERENDE**
- Flexgruppe: Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) på **41 m². NYT**

-

Bygning 3. Foderlade.

Bygning 4. Maskinhus.

Bygning 5. Maskinhus

Bygning 6. Lade

- Bygning 7. Tidligere stald.
- Bygning 8. Eksisterende plansilo med afløb til gyllekanaler.
- Bygning 9. Eksisterende plansilo med afløb til gyllekanaler.
- Bygning 10. Eksisterende gyllebeholder på 1.250 fra 1997 Der anvendes naturligt flydelag.
- Bygning 11. Eksisterende gyllebeholder på 2.000 m³ fra 1986. Der anvendes naturligt flydelag.
- Bygning 12. Lade.
- Bygning 13. Tidligere møddingsplads.

Håndtering og opbevaring af husdyrgødning

Nedenstående tabel er en oversigt over husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg. I tabel 5 fremgår flere oplysninger om husdyrbrugets gødningsopbevaringsanlæg.

Opbevaringslagre					
Navn	Lagertype	Yderligere oplysninger	Bedste tilgængelige opbevaringsteknik	Dimension	Areal (m ²)
Ansøgt drift					
Byg. 11 GB 1	Flydende				528
Byg. 10 GB 2	Flydende				392

Tabel 4. Husdyrbrugets fremtidige gødningsopbevaringsanlæg

Opbevaringsanlæg	Opførsels år	5 el. 10 års beholderkontrol	Kapacitet (m ³)	Overfladeareal (m ²)	Teknologi
Gyllebeholder 1 Byg. 11	1986	10 års	2.000	528	Flydelag
Gyllebeholder 2 Byg. 10	1997	10 års	1.250	392	Flydelag
I alt			3.250		

Tabel 5. Opbevaringsanlæg til husdyrgødning.

Flydende husdyrgødning omfatter gylle og hvad, der i øvrigt ledes til gylleanlægget i form af vaskevand mv.

Den flydende husdyrgødning fra staldene pumpes via fortanken til gyllebeholder. I fortanken er der en el-pumpe, der pumper gyllen via jordledning til gyllebeholder. Gyllebeholderne tømmes vha. sugekran på gyllevogn.

Med denne godkendelse følger der en fleksibilitet i antallet og sammensætningen af dyreholdet. Det er derfor ikke på nuværende tidspunkt muligt at lave en kapacitetsberegning. Der vil dog til en hver tid være opbevaringskapacitet til 9 måneder for flydende husdyrgødning for nærværende bedrift. Jf. Husdyrgødningsbekendtgørelsen af 29/11/2021 § 10 og 11.

Der er ingen dybstrøelsesopbevaring på ejendommen, men da der er afløb fra plansiloerne til gyllekanalerne, kan plansiloerne også bruges til opbevaring af kasseret foder/ensilage.

Foderopbevaring

På ejendommen er der fire plansiloer, hvor der kan opbevares ensilage. Derudover opbevares der halm i laderne. Derudover er der mulighed for at levere evt. tørvarer i foderladen.

Det meste af foderet bliver for nuværende blandet på Gørdingvej 87, hvorefter at det køres til Stårupvej 10. Her bliver foderet læsset over i en mindre foderblander, samt tilføjet ensilage og halm efter behov. Herefter bliver foderet kørt til udfodring i stalden.

Afløbsforhold

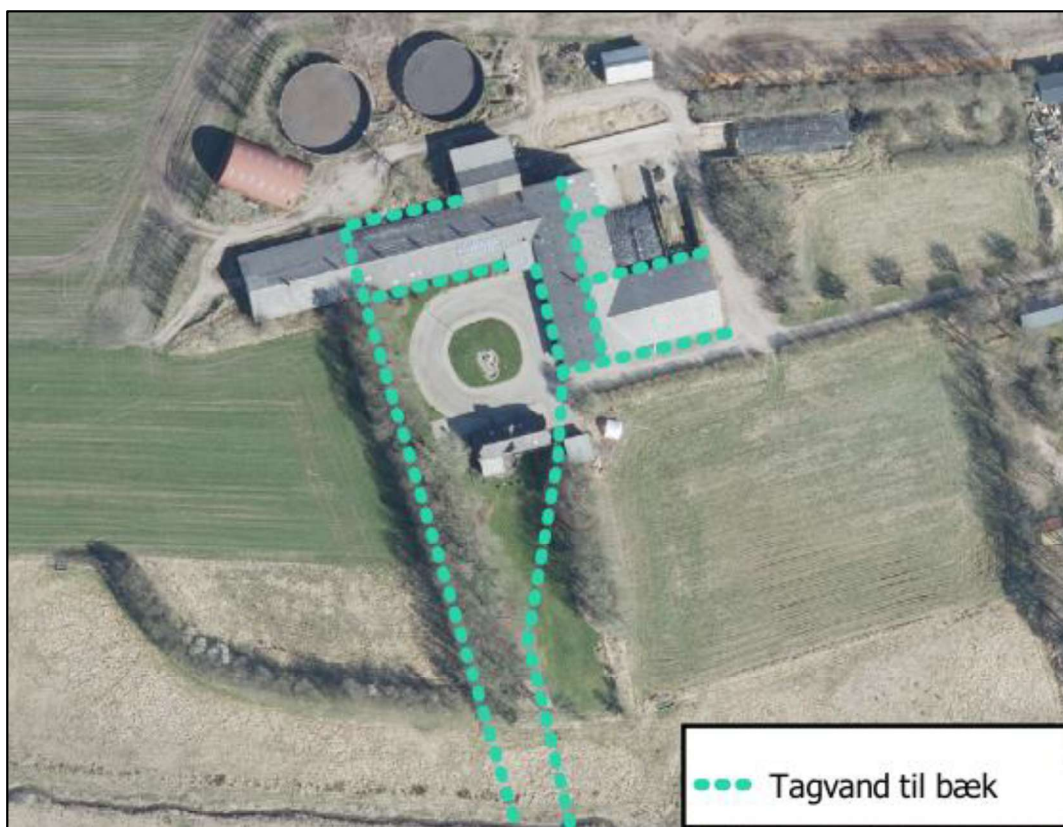
Der er ingen sanitært spildevand fra driftsbygningerne.

Vand fra forplads og ensilagesiloer løber i gyllekanaler og videre til gyllebeholderen.

Der er ingen dræn i området.

Den største del af regnvandet løber til Stårup Bæk syd for ejendommen. Den vestlige del af kviestalden er med lokal nedsivning.

Afløbsforhold kan ses på nedenstående figur 3.

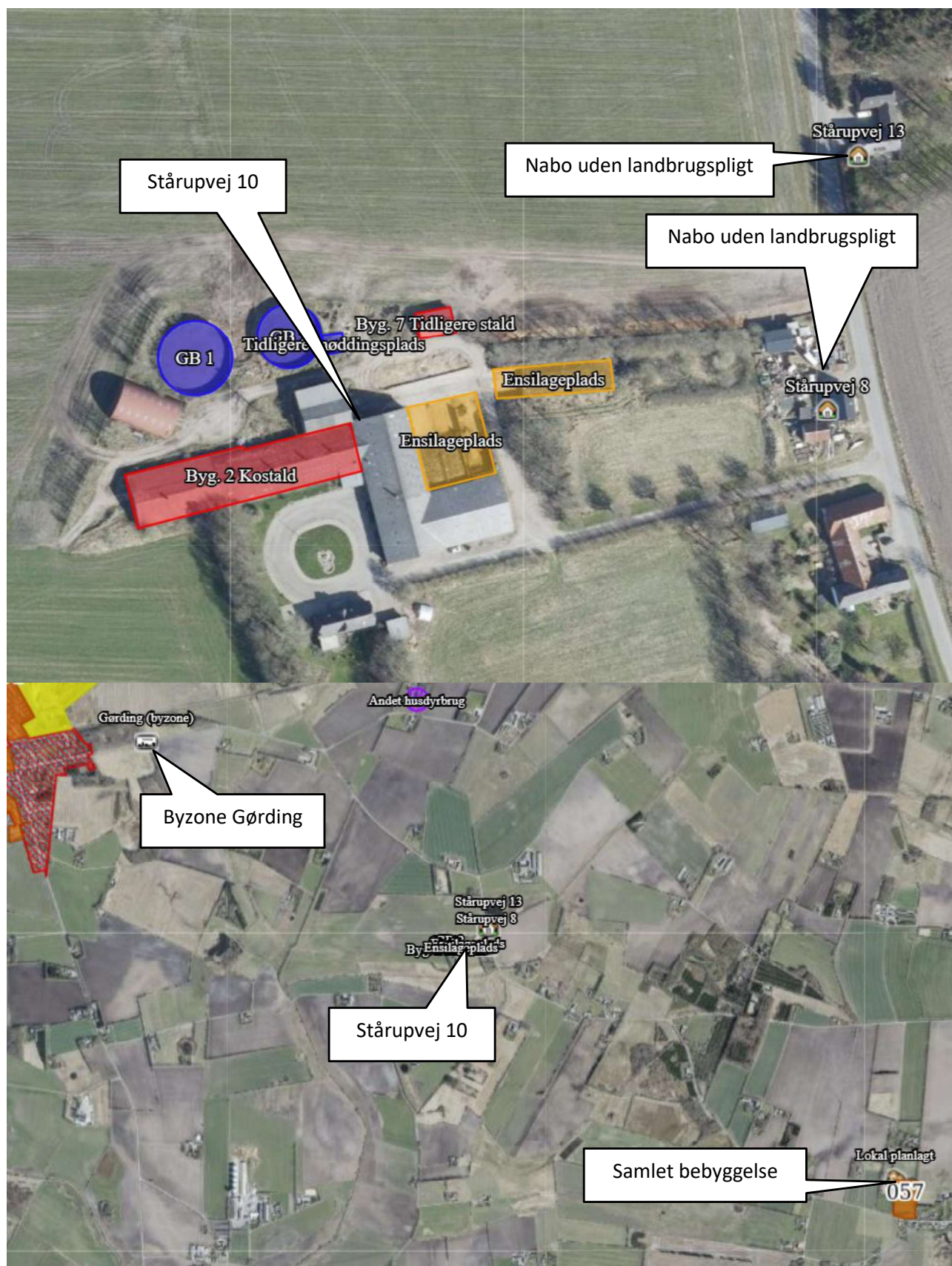
Figur 3. Afløbsplan

Beliggenhed

Planforhold

Ejendommen er beliggende i det åbne land.

- Nærmeste nabo uden landbrugspligt er Stårupvej 13, som ligger 113 m øst for anlægget.
- Den nærmeste samlede bebyggelse er et lokalplanlagt område vest for Stenderup, beliggende 2,5 km sydøst for anlægget.
- Nærmeste by er Gørding, som ligger 1,8 km nordvest nordøst for anlægget.

Figur 4. Ejendommens placering

Der er ikke kendskab til gasledninger eller øvrige ledninger tæt på ejendommens bygninger. Der vil i nærværende godkendelse ikke blive udført gravearbejde.

Landskab

Husdyrbrugets beliggenhed i forhold til udpegninger og fredninger er blevet gennemgået.

Zonestatus: Husdyrbruget er placeret i landzone.

Lokalplan: Der er ikke udarbejdet lokalplan for landzoneområdet

Landskabet er i forvejen ikke uforstyrret.

Der er tjekket på <https://www.kulturarv.dk/fundogfortidsminder/Kort/> "Fund og fortidsminder og der er ikke registrerede fund eller fortidsminder i nærheden af ejendommens bygninger.

Udpegninger:	Husdyrbruget ligger:	
	Indenfor	Udenfor
Særlig værdifuldt landbrugsområde		✓
Skovrejsningsområde	✓	
Lavbundsområde		✓
Naturbeskyttelsesområde		✓
Økologiske forbindelser / spredningskorridorer		✓
Kulturohistoriske bevaringsværdier / kulturmiljø		✓
Bevaringsværdigt landskab		✓
Større sammenhængende landskab		✓
Område for store husdyrbrug		✓
Geologiske bevaringsværdier		✓
Værdifulde geologiske områder		✓
Kystnærhedszone		✓
Strandbeskyttelseslinje		✓
Kirkebyggelinje		✓
Skovbyggelinje		✓
Å beskyttelseslinje		✓
Sø beskyttelseslinje		✓
Beskyttede sten- og jorddiger		✓
Fredede områder		✓
Fortidsminde beskyttelseszone		✓
Habitatområde		✓
Råstofområder		✓
Boringsnære beskyttelsesområder		✓
Område med særlig drikkevandsinteresse		✓
Nitrattfølsomt indvindingsområde		✓
Sprøjttemiddelfølsomme indvindingsområde		✓
Jordforurening V1		✓
Jordforurening V2		✓

Tabel 6. Landskabelige udpegninger

Skovrejsningsområder er områder, hvor rejsning af ny skov særligt fremmes. Tilplantning er frivillig og går ikke forud for landbrugsdrift. Det betyder, at der kan opføres byggeri, der er nødvendig for en fortsat landbrugsdrift.

Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til § 6-8 i Lbk. nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrbrugloven) er følgende:

§ 6:

- indenfor et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde
- i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- i en afstand mindre end 50 m fra ovennævnte områder eller
- i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

§ 7:

- helt eller delvist indenfor eller i en afstand mindre end 10 m fra kategori 1 og kategori 2 naturtyper (jf. Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 2 stk. 1 og 2).

§ 8:

- ikke almene vandforsyningsanlæg (25 m)
- almene vandforsyningsanlæg (50 m)
- vandløb, dræn og søer (15 m)
- offentlig vej og privat fællesvej (15 m)
- levnedsmiddelvirksomhed (25 m)
- beboelse på samme ejendom (15 m)
- naboskel (30 m)

Nærmeste	Afstand (m)	Beskrivelse	Afstandskrav (m)
Byzone	1826	Gørding by	50 m
Samlet bebyggelse	2497	Stenderup <i>Markeret ved lokalplanlagt område</i>	50 m
Nabobeboelse	75	Stårupvej 8 <i>Målt fra ensilageplads</i>	50 m
Kirkebyggelinje	>50	Ukendt	50 m
Sommerhusområde	>50	Ukendt	50 m
Naboskel	51	<i>Målt fra ensilageplads til naboskel ved Stårupvej 8</i>	30 m
Beboelse på samme ejendom	44	<i>Målt fra stuehus til kostald</i>	15 m
Levnedsmiddelvirksomhed	>25	Ukendt	25 m
Almen vandindvinding	>50	Gørding indvinding nr. 95830	50 m
Ikke almen vandindvinding	470	Boring 131.137	25 m
Vandløb	135	Stårup Bæk	15 m
Dræn/grøft	>15	Der er ingen dræn omkring bygningerne	15 m
Sø	125	§3 sø sydvest for ejendommen	15 m
Offentlig vej – privat fællesvej	83	Stårupvej	15 m

Tabel 7. Afstandskrav

Afstandskravene er overholdt, da anlæggets afstand til områderne er større eller lig med ovenstående krav.

Afstandene er afsat som punkter i *husdyrgodkendelse.dk*.

Naturområder

Ammoniakemission

På et husdyrbrug er det stalde og husdyrgødningslagre, der er hovedkilden til udledning af luftbåret kvælstof (ammoniakfordampning). Beregninger der er foretaget i *husdyrgodkendelse.dk*, viser at ammoniakfordampningen i ansøgt drift er 1.406,3 kg NH₃-N/år. Kildehøjde kan i beregningerne sættes til 3 eller 6 meter. Kildehøjde er i beregningerne sat til 3 m da staldene er naturligt ventileret. Ruheder er valgt som *Landbrug / skov* i oplandet og efter beskaffenheden af naturarealet vurderet ud fra luftfotos i det enkelte naturpunkt f.eks. *Blandet natur med lav bevoksning*.

Der er kumulation i punkt Kat. 1,1 Rigkær (kategori 1 natur), men det er ikke interessant, da totalbelastningen i kategori 1 natur er på 0,0 kg N/ha/år.

For at kunne vurdere merdepositionen til kategori 3 natur, er produktionsarealets størrelse for 8 år siden beregnet ud fra nudriften i det gældende skift i dyretype fra 2019. Her fremgår det at antallet af DE og dyresammensætningen i nudrift, er fra den lovlige drift som er godkendt i 2007.

Nudriften fastsat til produktionsarealet, som er godkendt i forbindelse med skift i dyretype fra 20. september 2019.

4.1 Samlet ammoniakemission fra husdyrbruget (stald og lager)			
Drifttype:	Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra lagre (kg NH ₃ -N/år)	Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH ₃ -N/år)
Ansøgt drift	1038,2	368,1	1406,3
Nudrift	990,6	380,7	1371,4
8 års-drift	1018,0	380,7	1398,7

Tabel 8. § Samlet ammoniakemission i 8 års drift, nudrift og ansøgt drift.

Forskellen mellem ansøgt drift, nudrift og 8. års drift udgøres af;

Anlæg

- 8 årsdriften havde godkendt et antal heste, som ikke er ansøgt med videre i nudriften og ansøgt drift.
- I ansøgt drift godkendes der nye produktionsarealer, da en tidligere malkestald inddrages til senge-rækker.

Forudsætningerne for ammoniakemissionen i ansøgt drift er beskrevet under afsnittet "Indretning og drift".

Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
Kat. 3,2 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	S	0,0	0,0	0,1
Kat. 3,1 Mose	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat. 2,1 Overdrev	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Kat. 1,1 Riggær	Kategori 1	Ansøger	2	Bn	0,0	0,0	0,0

Tabel 9. Naturberegninger

Internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000)

Der er ca. 2,5 km fra husdyrbrugets bygninger til nærmeste internationale naturbeskyttelsesområde, som er Habitatområde nr. 79: Sneum Å og Holsted Ådal.

Kategori 1-natur (nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder).

Anlægget er beliggende ca. 2,6 km syd for det nærmeste kategori 1 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition er overholdt.

Kategori 2-natur (*nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder*).

Anlægget er beliggende ca. 3,3 km vest for, det nærmeste kategori 2 naturområde.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser en totaldeposition på 0,0 kg N. Kravet om maksimal total deposition på 1 kg N/ha/år er overholdt.

Kategori 3-natur (*ammoniakfølsomme naturtyper, herunder moser, heder og overdrev, som ikke er omfattet af ovenstående kategori 1 og 2*)

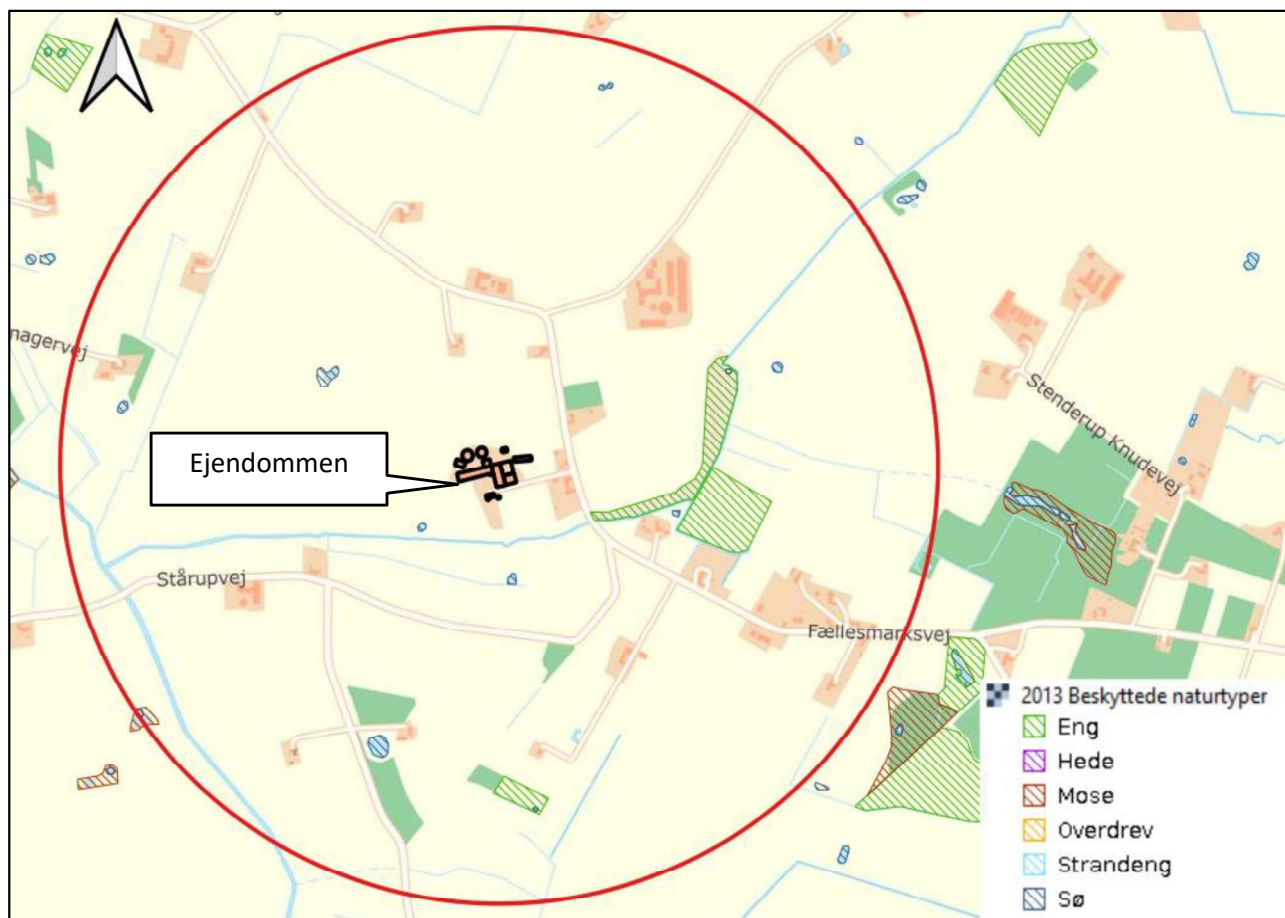
Indenfor 1.000 m fra anlægget er der 2 moser.

Indenfor 1.000 m fra anlægget er der ingen ammoniakfølsomme skove.

Der er foretaget beregninger i *husdyrgodkendelse.dk*, der viser at merdepositionen på de nærmest liggende naturområder ikke overstiger 1 kg N/ha/år.

§ 3 områder

Af figur 5 fremgår de områder, som indenfor en afstand af 1.000 m fra anlægget er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.

Figur 5. § 3 arealer indenfor 1.000 m fra husdyrbruget.

Indenfor 1.000 m fra ejendommen er der registreret flere enge og søer/vandhuller, som er beskyttet efter Naturbeskyttelseslovens § 3.

Lugt

Der udledes lugt fra stalde, husdyrgødningslagre m.m. De primære kilder til lugt fra dyrehold er staldventilationsluft samt håndtering og opbevaring af husdyrgødning. Mange forhold kan influere på lugtemissionen fra stalde. Udover dyretypen og størrelsen af produktionsarealet er det f.eks. staldindretning, ventilationsystem (afkasthøjde), geografisk placering, strøelse, gødningshåndtering, fodring samt hygiejne i stalden.

Overpumpning af gylle til gyllebeholder sker løbende og efter behov. Omrøring af gyllebeholdere foretages før udbringning på markerne primært om foråret.

Der er naturlig ventilation i stalden.

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 32 er fastsat det landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Lugtemissionen er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk* ud fra oplysningerne om det ansøgte produktionsareal.

Geneafstanden er overholdt i forhold til nabobeboelse, samlet bebyggelse og byzone. Beregninger fremgår

Samlet resultat af lugtberegning ? i

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret geneafstand (m)	Korrigeret geneafstand (m)	Vægtet gennemsnitsafstand (m)	Genekriterie overholdt
 Stårupvej 13	0	FMK	52,7	52,7	243,1	Ja
 Stårupvej 8	0	FMK	52,7	52,7	206,1	Ja
 Lokal planlagt	0	FMK	93,6	93,6	2597,5	Ja
 Gørding (byzone)	0	FMK	166,6	166,6	1875,3	Ja

Tabel 10. Lugtgeneregning.

Øvrige emissioner og genepåvirkninger fra husdyrbruget og det ansøgte

Støv

Foderet bliver for nuværende opbevaret på Gørdingvej, hvor foderet også blandet, for herefter at blive kørt til Stårupvej 10. Her bliver foderet læsset over i en mindre fodervogn, hvorefter at foderet udfodres. Derfor vil det være begrænset med støvgener fra fodringen.

I forbindelse med transporter vil der i tørre perioder kunne være lidt støvudvikling fra kørsel på grusvej. Der er ingen nabobeboelse i nærheden af ejendommens indkørsler.

Støj

På det nedenstående kort, fig. 8, fremgår placeringerne af de forskellige støjklider.

Figur 6. Placeringen af støjklider

De væsentligste støjklider på dette kvægbrug er foderblanding, gyllepumper, støj fra transporter, m.v.

Alle staldene er med naturlig ventilation, hvorfra der ikke er støj fra ventilationen.

I forbindelse med ensilering forekommer der hjemtransport af afgrøder til plansiloerne på ejendommen. Der vil sammenlagt blive ensileret 4-6 timer pr. dag, 2-3 dage pr. år.

Udbringning af husdyrgødning forekommer der transport fra ejendommen til omgivende marker. Alt efter transporttiden er der transport med husdyrgødning 4-6 dage pr. år.

Belastningen fra transporterne forekommer i en afgrænset periode i forbindelse med sæsonen for gyllekørsel og høst. I højsæsonen kan det være nødvendigt at udføre transporter i weekender og uden for normal arbejdstid. Høst og gyllekørsel er afhængig af optimale vejforhold for at sikre høj afgrøde kvalitet og for at undgå strukturskader som følge af kørsel i marken. Desuden kan der i perioder være en stram tidsplan for maskinstationens tilgængelighed, hvilket gør det nødvendigt at tilpasse arbejdet til disse tidspunkter.

Der leveres foder til ejendommen hver anden dag. Det meste af foderet bliver blandet på Gørdingvej 87 og køres herefter til ejendommen. På strårupvej 10 læsses foderet i en mindre foderblander, som herefter står for udfodringen. Efter behov tilføjes der ekstra ensilage og halm der blandes i fodervognen på Strårupvej 10. Dette forekommer ca. halvdelen af året, når der er foder i siloerne på ejendommen. Omlæsnin-gen/foderblandingen sker i tilknytning til plansiloerne.

Overpumpning af gylle fra fortanken til gyllebeholderen sker efter behov ca. 1 gang pr. uge. Der benyttes en støjsvag elpumpe, der ikke høres udenfor ejendommen.

Støjkilde	Nudrift		Ansøgt drift	
	Driftstid/døgn (t)	Periode pr. år	Driftstid/døgn (t)	Periode pr. år
Høst af afgrø-der/ensilering	4-6 timer	2-3 dage Juli- oktober	4-6 timer	2-3 dage Juli- oktober
Gyllepumpning (påfyldning af gyl-levogn)	2*4 min pr. time	2-3 dage Marts - august	2*4 min pr. time Kl. 7.00-22.00	2-3 dage Marts - august
Gyllepumpe, for-tank (støjsvag el-pumpe)	30 min. i perioden Kl. 7.00-15.00	Ugentligt	30 min. i perioden Kl. 7.00-15.00	Ugentligt
Blanding af foder	15 min. i perioden 8.00-12.00	Hver 2. dag Halvdelen af året	15 min. i perioden 8.00 - 12.00	Hver 2. dag Halvdelen af året

Tabel 11. Tidsrum for støjklider.

Rystelser

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurderingen af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjerne. Dette vil dog ikke være i et omfang der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobe-boelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

Det vurderes, at det ansøgte projekt og håndteringen af forekomst af fluer og skadedyr ikke vil blive en gene for de omkringboende.

Lys

Der er lys i stalden i forbindelse med det daglige arbejde og i det omfang det er nødvendigt, i forhold til de dyrevelfærdsmæssige krav. Lyset i stalden styres ved hjælp af "tænd/sluk" kontakter. Der er ingen uden-dørsbelysning.

Der er vinduer langs med den nordlige og sydlige side af stalden. Her er stalden dog omkranset af eksisterende bygninger og beplantninger, som har en afskærmende effekt mod omgivelserne.

Til- og frakørsels forhold

Til ejendommen er der to indkørsler. Den nordlige indkørsel (rød) anvendes i forbindelse med driften og den sydlige (blå) indkørsel anvendes til beboelsen.

Figur 7. Til- og frakørselsforhold

Transporter

Transporter sker i forbindelse med håndtering af dyr, udbringning af husdyrgødning, høstarbejde, levering af foder m.m. Omkring forårs- og høstarbejde vil markarbejdet betyde intensiveret trafik på og omkring anlægget i en kortere afgrænset periode. Hovedparten af de daglige transporter foregår i dagtimerne. Sæsonbetonede transporter kan dog foregå hele døgnet rundt. Afhentning/levering af levende dyr kan derfor forekomme uden for normal arbejdstid.

I nedenstående tabel er der angivet et forventet antal transporter. Én transport svarer til både en kørsel til og fra ejendommen.

Type	Antal/år, Nudrift	Antal/år, ansøgt drift	Kommentarer
Levende husdyr	12	12	
Grovfoder	50	50	
Fodertransport med foderblander	183	183	Transporter fra Gørdingvej 87.
Halmkørsel	52	52	Halm der bruges i forbindelse med fodring.
Udbringning af husdyrgødning, flydende	140	140	
Levering gylle fra biogasanlæg	30	30	
Døde dyr	3	3	
Affald	26	26	Kun privat husholdning
Dyrlæge	2	2	
Samlet antal transporter	498	498	

Tabel 12. Antal transporter til og fra ejendommen.

Nudriften i ovenstående omhandler de transporter der forekommer med den nuværende og hidtidige drift.

Antallet af transporter med foder og husdyrgødning ad offentlig vej kan variere fra sæson til sæson. Da der for nuværende er beliggende en del hektar lige rundt om ejendommen, hvor der ikke vil være behov for færdsel ad offentlig vej.

Fluer og skadedyr

For at bekæmpe skadedyr som kan være til gene for selve ejendommen foretages regelmæssig bekæmpelse af fluer, rotter og mus. Alle udendørs arealer samt områder omkring foderopbevaring holdes ryddeligt og rent.

Fluer bekæmpes med godkendte fluebekæmpelsesmidler i et begrænset, nødvendigt omfang og de til enhver tid nyeste retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi følges.

Rottebekæmpelse sker for nuværende igennem privat skadedyrsbekæmper. Hvis denne aftale ophører, kan der vælges en anden skadedyrsbekæmper eller igennem kommunal ordning.

Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på husdyrbruget.

Redegørelse for mulige uheld:

Umiddelbare risici for uheld i forbindelse med driften, der kan medføre en øget forurening, vil være: brand samt uheld med eller ved gyllebeholder herunder f.eks. beskadigelse af gyllebeholder ved påkørsel eller på anden måde ved lækage eller overløb, der vil medføre udsivning af gylle.

Minimering af risiko for uheld

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en kontrollant kontrollerer beholderens tæthed og kabler over og under terræn. Derudover er gyllebeholderne placeret sådan, at de er under dagligt opsyn for eventuelle revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel af en gyllebeholder med maskiner eller andet, vil eventuelle revner blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis revnen ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet om assistance.

Gyllebeholderne tømmes med selvlæssende gyllevogne påmonteret sugekran.

Minimering af gene og forurening ved uheld

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112.

I tilfælde af lækage på en gyllebeholder vil der ikke ske en hurtig afstrømning, da terrænet omkring ejendommen er forholdsvis fladt. Det vil dog efterhånden løbe mod Stårup Bæk syd for ejendommen. Denne kan spærres ved at smide en halmballe eller jord i grøften. På ejendommen er der traktor med frontlæsser og halmballer der kan benyttes til inddæmning af gylle.

Brandslukkere er fordelt i bygningerne på ejendommen.

Forslag til egenkontrol

- Der etableres flydelag på gyllebeholderne for at minimere ammoniak emission, flydelaget kontrolleres månedligt og der føres logbog over kontrollen, så der er fokus på at flydelaget lever op til kravene.
- Tæthed af overjordisk del og kabler på gyllebeholdere efterses årligt for intakt beskyttelse og eventuelle brud. Ved skader kontaktes leverandør.
- Der er konstant flydelag på gyllen, og efter omrøring/udkørsel kontrolleres det, at der er etableret flydelag senest efter 14 dage, forudsat der er gylle i beholderen,
- I løbet af dagen og i forbindelse med den daglige drift bliver dyr, anlæg, installationer og materiel holdt under opsyn.

Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktionen, samt ved brugen af naturressourcer.

Jordforurening

Der er ingen jordforurening på ejendommen.

Reststoffer (olie, rengøringsmidler, kemikalier, medicin m.m.)

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

Olie

Der er ingen olieopbevaring på ejendommen.

Kemikalier og pesticider

Der er ingen kemikalier eller pesticider på ejendommen.

Artikel 3 stoffer

Der er ingen artikel 3 stoffer på ejendommen.

Medicin

Der er ingen medicinopbevaring på ejendommen, da syge dyr tages med retur til Gørdingvej 87.

Affald

Husdyrbruget er omfattet af kommunens til enhver tid gældende Regulativ for Erhvervsaffald, og er dermed forpligtet til at kildesortere og bortskaffe alt erhvervsaffald i henhold til denne og den til enhver tid gældende Affaldsbekendtgørelse.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via kommunale ordninger og modtagestationer. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Esbjerg Kommune, og det kildesorteres i fraktioner efter gældende affaldsregler.

Fast affald:

Generelt er affaldsmængden minimal på ejendommen, og det indsamlede affald tages med retur til Gørdingvej 87, hvor det sorteres i de forskellige fraktioner.

Farligt og klinisk risikoaffald

Der er ingen farligt eller klinisk risikoaffald på ejendommen

Olie- og kemikalieaffald:

Der findes ikke kemikalie, pesticid eller olieaffald på ejendommen.

Døde dyr

Døde dyr opbevares overdækket af et kadaverdækken på plads mellem plansiloerne (jf. figur 8).

Placeringen af afhentningsstedet ligger ugeneret i forhold til nabobeboelser og forbipasserende. Døde dyr tilmeldes til afhentning af DAKA senest 24 timer efter dødsfaldet er konstateret.

Grundvand

Husdyrbruget ligger ikke indenfor område for særlig drikkevandsinteresse, boringsnære beskyttelsesområder, nitrاتفølsomt indvindingsområde eller sprøjtemiddelfølsomme indvindingsområde.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

Vandforbrug og vandinstallationer

Vandforbruget på denne bedrift anvendes primært til drikkevand. Ved fuld udnyttelse af staldanlægget vil vandforbruget stige, som følge af flere dyr. Der anvendes vand byvand på ejendommen.

I alle stalde anvendes der drikkekopper eller kar, hvorved vandspild undgås. Lækager identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrenser.

Energi

På ejendommen anvendes der energi i form af el og dieselolie.

Elforbruget anvendes hovedsagligt til gyllepumpning, belysning og evt. højtryksrenser, hvis der skulle være behov for dette.

El- og dieselforbruget forventes ikke at stige, som følge af den mindre udvidelse af produktionen.

Indendørs belysning styres ved manuel tænd og sluk. Der er monteret solceller på staldtaget.

Til opvarmning af stuehus anvendes der varmegenvinding fra stalden. Som supplement hertil er der tilknyttet et stokerfyr.

Figur 8. Oversigtskort

BAT (ammoniak)

I lovgivningen er der faste krav hertil, som sikrer at husdyrbrug vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedste tilgængelige for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav, der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås, og at den sundhedspåvirkning ammoniak afstedkommer dermed imødegås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager det også til en generel bedre beskyttelse af ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastninger hertil begrænses.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i *husdyrgodkendelse.dk*. BAT-emissionskravet er ikke overholdt.

Samlet BAT beregning 			
	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1027	368	1395
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1038	368	1406
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	-11
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Nej

Tabel. 13 BAT-beregning

Staldnavn	Navn på dyretype og staldsystem eller flexgruppe	Forudsætning for BAT-beregning
Byg. 2 Kostald	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Eksisterende staldafsnit
Byg. 2 Kostald	Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) ^a	Nyt (inkl. renoveret) staldafsnit

Tabel 14. Forudsætninger for BAT-beregning

Der etableres 41 nye m² produktionsarealer. Disse produktionsarealer ønskes etableres som den øvrige gulvtype i stalden, som er sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal). Dette giver en overskridelse af BAT-kravet på 11 kg, hvor teknologierne ikke må overstige 100 kr./kg reduceret NH₃ = 1.100 kr.

Antal nye produktionsarealer i m ²	BAT-gulv (kravet til ammoniakemissionen) Fast drænet med skraber og ajlefløb 0,89 kg NH ₃ /m ²	Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal) 1,16 kg NH ₃ /m ²	kg NH ₃ som skal reduceres
41 m ²	41*0,89= 36,49 kg	41*1,16= 47,56 kg	47,56-36,49= 11,07 kg

Tabel 15. Kg NH₃ der skal reduceres.

Der er lavet en beregning på hvad omkostningerne maksimalt må ligge på, hvis udvidelsen skulle etableres som BAT-gulv i form af fast drænet gulv med skraber og ajlefløb. Her er der beregnet hvad omkostningerne maksimalt må ligge på, for at etableringen stadigvæk er proportionelt.

Som det fremgår af tabel 16, må skraberanlægget maksimalt koste 15.000 kr., og her skal dette stadigvæk have en levetid på 13 år. Derudover skal der også medregnes omkostninger til el og vedligeholdelse, som ikke er regnet med i nedenstående tabel, men som vil få omkostningerne pr. kg N til at stige.

Beregning omkostning pr kg N for fast drænet gulv med skraber og ajlefløb i malkestalden				
Investering:				
- fastgulvskraber	15.000	kr		
+ meromkostning til støbearbejde		kr		
Samlet investering	15.000	kr		
Årlig omkostning af investering:				
- rente		%		
- levetid skraber	13	år		
Årlig omk. af invest	1.154	kr		
Årlige drifts- og vedligeholdsmk:				
- El og vedligehold	0	kr		
Samlet årlig omkostning incl. Drift	1.154	kr		
Fordelt pr kg N bliver omkostningen	105	kr		
Kg reduceret N	11			

Tabel 16. Maksimale omkostninger ved etablering af fast drænet gulv med skraber.

Fravalg af teknologier

Gyllekøling.

Kan ikke bruges ved køer og er derfor fravalgt.

Gylleforsuring

Gylleforsuring er fravalgt, da de årlige omkostninger til gylleforsuring overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologibladet "Svovlsyrebehandling af gylle i sostalde".

Hyppig udslusning

Hyppig udslusning er fravalgt, idet at teknologien kun er godkendt til lugtreduktion og i slagtegrisestalde.

Punktudsugning

Punktudsugning er fravalgt, idet teknologien kun er godkendt til slagtegrisestalde.

Kemisk og biologisk luftrensning

Kemisk og biologisk luftrensning *fravalgt, idet teknologien kun er godkendt til griseproduktion.*

Fast overdækning

Fast overdækning af gyllebeholderne er fravalgt, da de årlige omkostninger til fast overdækning overstiger 100 kr. pr. kg reduceret N, ved en mindre udvidelse på under 75 DE, jf. Teknologibladet "Fast overdækning af gyllebeholder".

Nedenstående tabeller viser beregningerne af omkostningerne ved at etablere en overdækning på en af ejendommens to gyllebeholdere. Der er et behov for at reducere med 11 kg jf. tabel 15, nedenstående beregninger viser at omkostningerne ligger over 100 kr. pr. kg nødvendigt reduceret ammoniak.

Beregning omkostning pr kg N for overdækning af gyllebeholder			
	Investering:		
Note			
1	Overdækning	137.020 kr	
2	+ meromkostning til tømning og rensning	15.000 kr	
	Samlet investering	152.020 kr	
	Årlig omkostning af investering:		
3	- rente	5,0 %	
4	- levetid	20 år	
	Årlig omk. af invest	12.039 kr	
	Årlige drifts- og vedligeholdsmk:		
5	Vedligeholdelse	2.740 kr	
6	- Besparelse udkørsel af regnvand	-4.224 kr	
7	- Besparelse på etablering af flydelag	-4.224 kr	
8	Meromkostning til udbringning	750 kr	
	Årlig omk. Drift og vedligehold	-4.958 kr	
	Samlet årlig omkostning incl. Drift	7.082 kr	
	Fordelt pr kg N bliver omkostningen	644 kr	
9	Behov for kg N reduceret	11,0	

Tabel 17. Beregning af omkostninger for at reducere 11 kg N med overdækning af GB 1.

Beregning omkostning pr kg N for overdækning af gyllebeholder			
	Investering:		
Note			
1	Overdækning	137.020 kr	
2	+ meromkostning til tømning og rensning	15.000 kr	
	Samlet investering	152.020 kr	
	Årlig omkostning af investering:		
3	- rente	5,0 %	
4	- levetid	20 år	
	Årlig omk. af invest	12.039 kr	
	Årlige drifts- og vedligeholdsmk:		
5	Vedligeholdelse	2.740 kr	
6	- Besparelse udkørsel af regnvand	-3.136 kr	
7	- Besparelse på etablering af flydelag	-3.136 kr	
8	Meromkostning til udbringning	1.000 kr	
	Årlig omk. Drift og vedligehold	-2.532 kr	
	Samlet årlig omkostning incl. Drift	9.508 kr	
	Fordelt pr kg N bliver omkostningen	864 kr	
9	Behov for kg N reduceret	11,0	

Tabel 18. Beregning af omkostninger for at reducere 11 kg N med overdækning af GB 2.

Eventuelle grænseoverskridende virkninger

Ifølge IE-direktivet har et anlæg grænseoverskridende virkning, hvis anlægget kan få en betydelig negativ indvirkning på miljøet i en anden EU-medlemsstat.

Dette er ikke relevant i denne ansøgning.